



2024/791

8.3.2024.

UREDBA (EU) 2024/791 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 28. veljače 2024.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 600/2014 u pogledu poboljšanja transparentnosti podataka, uklanjanja prepreka uvođenju konsolidiranih podataka, optimizacije obveza trgovanja i zabrane primanja plaćanja za tok naloga

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Komisija je u svojoj Komunikaciji od 24. rujna 2020. naslovljenoj „Unija tržišta kapitala za građane i poduzeća – novi akcijski plan” („akcijski plan za uniju tržišta kapitala”) najavila svoju namjeru podnošenja zakonodavnog prijedloga za stvaranje kontinuiranih elektroničkih tijekova podataka u realnom vremenu, čime je trebalo pružiti sveobuhvatan pregled cijena i volumena vlasničkih financijskih instrumenata i financijskih instrumenata poput vlasničkih kojima se trguje u Uniji diljem mjesta trgovanja („konsolidirani podaci”). U svojim zaključcima od 2. prosinca 2020. o Komisijinu akcijskom planu za uniju tržišta kapitala Vijeće je pozvalo Komisiju da potakne više investicijskih aktivnosti u Uniji poboljšanjem dostupnosti i transparentnosti podataka s pomoću daljnje ocjene načina na koje se mogu ukloniti prepreke uspostavi sustava konsolidiranih podataka u Uniji.
- (2) U svojoj Komunikaciji od 19. siječnja 2021. naslovljenoj „Europski gospodarski i financijski sustav: poticanje otvorenosti, snage i otpornosti” Komisija je potvrdila svoju namjeru poboljšanja, pojednostavnjenja i daljnjeg usklađivanja okvira za transparentnost tržišta vrijednosnih papira u sklopu preispitivanja Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾. U sklopu napora za jačanje međunarodne uloge eura Komisija je također najavila da će takva reforma uključivati izradu i primjenu konsolidiranih podataka, posebno za izdanja korporativnih obveznica, kako bi se povećalo sekundarno trgovanje dužničkim instrumentima nominiranima u eurima.
- (3) Uredbom (EU) br. 600/2014 utvrđen je zakonodavni okvir za pružatelje konsolidiranih podataka (CTP-ovi) i za vlasničke i nevlasničke instrumente. Ti su CTP-ovi trenutačno odgovorni za prikupljanje izvješća o trgovanju za financijske instrumente od mjesta trgovanja i ovlaštenih sustava objavljivanja („APA-ovi”) te za njihovo konsolidiranje u kontinuirane elektroničke tokove podataka o cijeni i volumenu za svaki financijski instrument u

⁽¹⁾ SL C 286, 27.7.2022., str. 17.

⁽²⁾ SL C 290, 29.7.2022., str. 68.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. siječnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 20. veljače 2024.

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

realnom vremenu. CTP-ovi su uvedeni kako bi se podaci dobiveni od mjesta trgovanja i APA-ova javnosti stavljali na raspolaganje u konsolidiranom obliku, uključujući sva tržišta za trgovanje u Uniji, korištenjem istih oznaka podataka, formata i korisničkih sučelja.

- (4) Međutim, do danas nijedan nadzirani subjekt nije podnio zahtjev za odobrenje za rad kao CTP. U svojem izvješću od 5. prosinca 2019. o kretanju cijena za podatke prije trgovanja i poslije trgovanja te o konsolidiranim podacima za vlasničke instrumente Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA), osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, utvrdilo je tri glavne prepreke zbog kojih nadzirani subjekti ne mogu podnijeti zahtjev za odobrenje za rad kao CTP. Prvo, nejasno je kako bi CTP-ovi trebali pribaviti podatke od različitih mjesta izvršenja ili od dotičnih pružatelja usluga dostave podataka; drugo, zbog nedovoljne kvalitete u smislu usklađenosti podataka koje dostavljaju ta mjesta izvršenja nije moguća troškovno učinkovita konsolidacija; i treće, nema komercijalnih poticaja za podnošenje zahtjeva za odobrenje za rad kao CTP. Stoga je potrebno ukloniti navedene prepreke. Za to je potrebno, kao prvo, da sva mjesta trgovanja i APA-ovi („doprinositelji podataka”) prenose podatke CTP-ovima, i, kao drugo, da se poboljša kvaliteta podataka usklađivanjem izvješća o podacima koje doprinositelji podataka trebaju dostaviti podatkovnim centrima CTP-ova.
- (5) Člankom 1. stavkom 7. Direktive 2014/65/EU obvezuju se sustavi i objekti unutar kojih je omogućena interakcija više trgovinskih interesa trećih strana za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata („multilateralni sustavi”) da posluju u skladu sa zahtjevima za uređena tržišta, multilateralne trgovinske platforme („MTP-ovi”) ili organizirane trgovinske platforme („OTP-ovi”). Uključivanjem tog zahtjeva u područje primjene Direktive 2014/65/EU ostavljen je prostor za različita tumačenja tog zahtjeva, što je stvorilo jednake uvjete za multilateralne sustave koji su odobreni kao uređeno tržište, MTP ili OTP i za multilateralne sustave koji nemaju takvo odobrenje. Kako bi se osigurala jedinstvena primjena tog zahtjeva, trebalo bi ga premjestiti iz Direktive 2014/65/EU u Uredbu (EU) br. 600/2014.
- (6) Netransparentno trgovanje (engl. „dark trading”) je trgovanje bez transparentnosti prije trgovanja, pri čemu se primjenjuje izuzeće utvrđeno člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 („izuzeće u vezi s referentnom cijenom”) i izuzeće utvrđeno člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. te uredbe („izuzeće u vezi s dogovorenim transakcijama”). Primjena obaju izuzeća ograničena je dvostrukim ograničenjem volumena, koje je u stvari mehanizam kojim se netransparentno trgovanje ograničava na određeni udio ukupnog trgovanja vlasničkim instrumentom. Kao prvo, razina netransparentnog trgovanja vlasničkim instrumentom na pojedinom mjestu trgovanja ne smije premašiti 4 % ukupnog volumena trgovanja tim instrumentom u Uniji. Ako se taj prag premaši, suspendira se netransparentno trgovanje tim instrumentom na tom mjestu trgovanja. Kao drugo, razina netransparentnog trgovanja vlasničkim instrumentom u Uniji ne smije premašiti 8 % ukupnog volumena trgovanja tim instrumentom u Uniji. Ako se taj drugi prag premaši, suspendira se svako netransparentno trgovanje tim instrumentom u okviru oba izuzeća. Određivanjem prvog praga, tj. praga po mjestu trgovanja ostavlja se mogućnost da se navedena izuzeća nastave primjenjivati na drugim mjestima na kojima trgovanje tim vlasničkim instrumentom još nije suspendirano, dok se ne premaši drugi prag, tj. prag na razini Unije. To otežava praćenje razine netransparentnog trgovanja i provedbu suspenzije. Kako bi se mehanizam dvostrukog ograničenja volumena pojednostavnio, a istodobno zadržala njegova učinkovitost, novo jedinstveno ograničenje volumena trebalo bi se temeljiti isključivo na pragu na razini Unije od 7 %, koji bi se trebao primjenjivati samo na trgovanje na temelju izuzeća u vezi s referentnom cijenom, a ne na trgovanje na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama. ESMA bi trebala redovito ocjenjivati prag najvećeg volumena, uzimajući u obzir pitanja financijske stabilnosti, najbolje međunarodne prakse, konkurentnost društava iz Unije, značaj tržišnog učinka i učinkovitost formiranja cijena te bi Komisiji trebala podnijeti izvješće sa svojim prijedlozima. Na temelju toga Komisija bi trebala biti ovlaštena delegiranim aktima prilagoditi prag najvećeg volumena. ESMA bi također trebala ocijeniti primjerenost ograničenja volumena i potrebu za njegovim uklanjanjem ili njegovim proširenjem na druge sustave trgovanja ili mjesta izvršenja koji svoje cijene izvode iz referentne cijene.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (7) Člankom 8. Uredbe (EU) br. 600/2014 utvrđeni su zahtjevi u pogledu transparentnosti prije trgovanja koje moraju ispuniti tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja u pogledu nevlasničkih instrumenata, bez obzira na sustav trgovanja. Prednosti tih zahtjeva jasne su za tržišne operatere i investicijska društva koji upravljaju središnjom knjigom limitiranih naloga ili sustavom trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama, u kojem su ponude za kupnju i prodaju anonimne, obvezujuće i istinski multilateralne. Ostali sustavi trgovanja, posebno sustavi glasovnog trgovanja i sustavi zahtjeva za ponudu, podnositeljima zahtjeva omogućuju prilagođene ponude koje imaju marginalnu informacijsku vrijednost za druge sudionike na tržištu. Kako bi se smanjilo regulatorno opterećenje koje se nameće takvim tržišnim operaterima i investicijskim društvima te pojednostavnila primjenjiva izuzeća, zahtjev za objavljivanje obvezujućih ponuda ili okvirnih ponuda trebao bi se primjenjivati samo na središnje knjige limitiranih naloga i sustave trgovanja koji se temelje na periodičnim dražbama. Kako bi se omogućilo ograničavanje transparentnosti prije trgovanja na središnje knjige limitiranih naloga i sustave trgovanja koji se temelje na periodičnim dražbama, trebalo bi izmijeniti zahtjeve koji se primjenjuju na izuzeća iz članka 9. Uredbe (EU) br. 600/2014. Trebalo bi ukloniti izuzeće koje je dostupno iznad veličine karakteristične za financijski instrument za sustave zahtjeva za ponudu i sustave glasovnog trgovanja.
- (8) Izvedenice su trenutačno obuhvaćene područjem primjene režima transparentnosti za nevlasničke instrumente, u kojem se kombiniraju različite vrste financijskih instrumenata s uglavnom vrijednosnim papirima (obveznicama), s jedne strane, i uglavnom ugovorima (izvedenicama), s druge strane. Transparentnost za nevlasničke instrumente kao i transparentnost za vlasničke instrumente temelji se na pojmu instrumenata „kojima se trguje na mjestu trgovanja”. Za određene izvedenice taj se pojam pokazao problematičnim zbog nedostatka zamjenjivosti i nedostatka odgovarajućih referentnih podataka za identifikaciju. Zbog toga se područje primjene transparentnosti za izvedenice ne bi trebao oslanjati na pojam „kojima se trguje na mjestu trgovanja”, nego na unaprijed definirana obilježja izvedenica. Izvedenice bi trebale podlijegati zahtjevima u pogledu transparentnosti bez obzira na to trguje li se njima na mjestu trgovanja ili izvan njega. Zahtjevi u pogledu transparentnosti trebali bi se primjenjivati na izvedenice koje su dovoljno standardizirane da bi podaci objavljeni u vezi s njima bili smisleni i za druge sudionike na tržištu, a ne samo ugovorne stranke. To znači da bi sve izvedenice kojima se trguje na burzi i dalje trebale podlijegati zahtjevima u pogledu transparentnosti. Ostale izvedenice trebale bi podlijegati zahtjevima u pogledu transparentnosti ako su obuhvaćene područjem primjene obveze poravnanja na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ („obveza poravnanja”), za koju je preduvjet određeni stupanj standardizacije, i ako su predmet središnjeg poravnanja. Time se osigurava da transakcije koje se smatraju neprikladnima za obvezu poravnanja, kao što su unutargrupne transakcije, ne podliježu zahtjevima u pogledu transparentnosti. Osobito bi područjem primjene zahtjeva u pogledu transparentnosti trebale biti obuhvaćene samo kamatne izvedenice s najstandardiziranijim i najlikvidnijim kombinacijama valute i roka dospjeća. Nadalje, nedavni događaji na tržištu pokazali su da bi nedostatak transparentnosti u pogledu određenih ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza koji se odnose na globalne sistemski važne banke ili indeks koji obuhvaća takve banke mogao potaknuti špekulacije o kreditnoj sposobnosti takvih banaka. Takvi ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza stoga bi također trebali podlijegati zahtjevima u pogledu transparentnosti ako su predmet središnjeg poravnanja čak i ako ne podliježu obvezi poravnanja. Komisija bi trebala biti ovlaštena izmijeniti uvjete za određivanje izvedenica koje podliježu zahtjevima u pogledu transparentnosti kada to zahtijevaju tržišna kretanja.
- (9) U članku 10. Uredbe (EU) br. 600/2014 sadržani su zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu objavljivanja informacije o transakcijama nevlasničkim instrumentima, uključujući njihovu cijenu i volumen. U članku 11. te uredbe utvrđene su okolnosti na temelju kojih nadležna tijela mogu odobriti odgođeno objavljivanje tih podataka. Takvo odgođeno objavljivanje dopušteno je ako je riječ o transakciji instrumentom za koji ne postoji likvidno tržište i koja prekoračuje prag za velike transakcije ili, u slučaju da transakcija uključuje pružatelje likvidnosti, koja prekoračuje prag veličine specifične za financijski instrument. Nadležna tijela imaju diskrecijsko pravo odrediti trajanje odgode i pojedinosti o transakcijama čije se objavljivanje treba odgoditi. Zbog tog diskrecijskog prava prakse među državama članicama se razlikuju, a režim transparentnosti podataka poslije trgovanja nedjelotvoran je i složen. Kako bi se osigurala transparentnost u pogledu svih vrsta ulagatelja, potrebno je uskladiti režim odgode na razini Unije, ukinuti diskrecijsko pravo na nacionalnoj razini i olakšati konsolidaciju podataka. Stoga je primjereno postrožiti zahtjeve u pogledu transparentnosti poslije trgovanja ukidanjem diskrecijskog prava nadležnih tijela.

(7) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

- (10) Kako bi se osigurala odgovarajuća razina transparentnosti, cijene i volumen transakcija izvršenih u vezi s obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima i emisijskim jedinicama trebalo bi objavljivati onoliko blizu stvarnom vremenu koliko dopuštaju tehničke mogućnosti. Kako se pružatelje likvidnosti u takvim transakcijama ne bi izložilo neopravdanom riziku, trebalo bi biti moguće odgoditi objavljivanje određenih pojedinosti o transakcijama. Kategorije transakcija za koje su dopuštene odgode trebale bi se odrediti uzimajući u obzir veličinu transakcija i likvidnost dotičnih financijskih instrumenata. Točne pojedinosti režima odgode trebale bi se utvrditi s pomoću regulatornih tehničkih standarda, koje bi trebalo redovito preispitivati kako bi se postupno skratilo primjenjivo trajanje odgode. Za potrebe stabilnijeg režima transparentnosti potrebno je statičko određivanje likvidnosti za obveznice, strukturirane financijske proizvode i emisijske jedinice ili njihove razrede. Nacrtom regulatornih tehničkih standarda koji ESMA izrađuje trebalo bi odrediti veličine izdanja koje odgovaraju likvidnom ili nelikvidnom tržištu obveznica, ili njihovih razreda, do njihova dospjeća, od koje se veličine transakcije likvidnom ili nelikvidnom obveznicom može primijeniti odgoda transakcije te trajanje takve odgode, u skladu s ovom Uredbom. Kako bi se osigurala odgovarajuća razina transparentnosti za pokriveno obveznice, primjereno je da se veličina izdanja takvih obveznica odredi u skladu s kriterijima utvrđenima u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/61⁽⁸⁾. Kad je riječ o strukturiranim financijskim proizvodima i emisijskim jedinicama, ESMA bi trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se odredili instrumenti ili razredi koji imaju likvidno ili nelikvidno tržište. ESMA bi trebala utvrditi primjenjive kategorije i trajanje odgoda. Primjereno je da ESMA također primijeni utvrđivanje likvidnih i nelikvidnih tržišta obveznica, emisijskih jedinica i strukturiranih financijskih proizvoda na izuzeće od obveze u pogledu transparentnosti prije trgovanja. Nije primjereno da to utvrđivanje ovisi o čestim ocjenama. Nadležna tijela trebala bi imati ovlast produljiti razdoblje odgođenog objavljivanja pojedinosti o transakcijama izvršenima u vezi s državnim dužničkim instrumentima koje je izdala njihova država članica. Primjereno je da se takvo produljenje primjenjuje u cijeloj Uniji. U pogledu transakcija državnim dužničkim instrumentima koje ne izdaju države članice, odluke o takvim produljenjima trebala bi donijeti ESMA.
- (11) Heterogenost izvedenica trebala bi rezultirati režimom odgode koji je odvojen od onih za ostale nevladničke instrumente. Iako bi trajanje odgoda trebalo odrediti regulatornim tehničkim standardima na temelju veličine transakcije i likvidnosti razreda izvedenice, ESMA bi trebala odrediti instrumente ili razrede koji su likvidni, koji su nelikvidni i veličine transakcije iznad kojih se može odgoditi objava pojedinosti o transakciji. Primjereno je da ESMA primijeni određivanje likvidnih i nelikvidnih tržišta i na izuzeće od obveze u pogledu transparentnosti prije trgovanja.
- (12) Člankom 13. Uredbe (EU) br. 600/2014 od tržišnih operatera i investicijskih društava koji upravljaju mjestom trgovanja zahtijeva se da informacije prije trgovanja i poslije trgovanja o transakcijama financijskim instrumentima učine dostupnima javnosti prema razumnim komercijalnim uvjetima te da omogućće nediskriminirajući pristup tim informacijama. Međutim, ciljevi predviđeni tim člankom nisu ispunjeni. Informacije koje pružaju mjesta trgovanja, APA-ovi i sistematski internalizatori prema razumnim komercijalnim uvjetima korisnicima ne omogućuju razumijevanje politika podataka i načina na koji se utvrđuje cijena podataka. ESMA je 18. kolovoza 2021. izdala smjernice u kojima se objašnjava kako bi se koncept „razumnih komercijalnih uvjeta” trebao primjenjivati. Te bi smjernice trebalo pretvoriti u pravne obveze i ojačati ih kako bi se osiguralo da mjesta trgovanja, APA-ovi, CTP-ovi i sistematski internalizatori ne mogu naplaćivati podatke u skladu s vrijednošću koju podaci predstavljaju za pojedinačne korisnike. Zbog potrebe za vrlo detaljnim utvrđivanjem koncepta „razumnih komercijalnih uvjeta” i za fleksibilnošću u pogledu izmjene primjenjivih pravila u skladu s brzim promjenama podatkovnog okruženja, ESMA-u bi trebalo ovlastiti za izradu nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje način na koji se primjenjuje koncept „razumnih komercijalnih uvjeta”, čime bi se povećala usklađenost i dosljednost primjene članka 13. Uredbe (EU) br. 600/2014. Nadalje, ESMA bi trebala pratiti i ocjenjivati kretanja u vezi s politikama podataka i određivanjem cijena na tržištu. ESMA bi na temelju tih ocjena trebala ažurirati nacrt regulatornih tehničkih standarda.

⁽⁸⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 od 10. listopada 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost kreditnih institucija (SL L 11, 17.1.2015., str. 1.).

- (13) Kako bi se ojačao proces formiranja cijena i očuvali jednaki uvjeti za mjesta trgovanja i za sistematske internalizatore, člankom 14. Uredbe (EU) br. 600/2014 od sistematskih internalizatora zahtijeva se da objavljuju sve ponude za vlasničke instrumente gdje se ti sistematski internalizatori bave veličinama ispod uobičajene veličine tržišta. Sistematski internalizatori mogu slobodno odlučiti o količinama za koje ističu ponude, pod uvjetom da ističu ponude za najmanje 10 % uobičajene veličine tržišta. Međutim, zbog te mogućnosti sistematski internalizatori osiguravaju vrlo nisku razinu transparentnosti prije trgovanja za vlasničke instrumente i otežano je postizanje jednakih uvjeta za sve. Stoga je potrebno od sistematskih internalizatora zahtijevati da objavljuju obvezujuće ponude na temelju minimalne veličine ponude koju treba odrediti regulatornim tehničkim standardima. Primjereno je da ESMA, kada izrađuje te regulatorne tehničke standarde, uzme u obzir sljedeće ciljeve: povećanje transparentnosti prije trgovanja za vlasničke instrumente u korist krajnjih ulagatelja; održavanje jednakih uvjeta za mjesta trgovanja i za sistematske internalizatore; pružanje odgovarajućeg izbora opcija trgovanja za krajnje ulagatelje; te osiguravanje da okruženje trgovanja u Uniji ostane privlačno i konkurentno i na domaćoj i na međunarodnoj razini. Kako bi se povećala konkurentnost sistematskih internalizatora, trebalo bi im dopustiti uparivanje naloga bilo koje veličine u sredini.
- (14) Člancima 18. i 19. Uredbe (EU) br. 600/2014 utvrđeni su zahtjevi u pogledu transparentnosti prije trgovanja koje moraju ispuniti sistematski internalizatori za nevlasničke instrumente kada pružaju obvezujuće ili okvirne ponude svojim klijentima. Te su ponude prilagođene pojedinačnim klijentima i imaju marginalnu informacijsku vrijednost za druge klijente. Stoga bi te zahtjeve trebalo ukloniti. Ipak, sistematski internalizatori mogli bi dobrovoljno ispuniti zahtjeve u pogledu transparentnosti prije trgovanja, na primjer kako bi zadovoljili potrebe svojih malih ulagatelja.
- (15) U skladu s postojećim pravnim okvirom, ako je jedna od dviju strana transakcije sistematski internalizator, sistematski internalizator dužan je izvješćivati APA-u o trgovanju, dok druga ugovorna strana nije obvezna to učiniti. Zbog toga su se mnoga investicijska društva dobrovoljno odlučila za status sistematskog internalizatora, posebno u svrhu izvješćivanja o trgovanju za svoje klijente, a da pritom sustavno ne trguju za vlastiti račun, što je za takva investicijska društva stvorilo nerazmjerne zahtjeve. Stoga je primjereno uvesti status imenovanog subjekta za objavljivanje kojim se investicijskom društvu omogućuje da bude odgovorno za objavljivanje transakcije preko APA-e bez potrebe za dobrovoljnim sudjelovanjem u statusu sistematskog internalizatora. Nadalje, nadležna tijela trebala bi investicijskim društvima odobriti status imenovanog subjekta za objavljivanje za određene razrede financijskih instrumenata, u skladu sa zahtjevom tih investicijskih društava, te bi o takvim zahtjevima trebala obavijestiti ESMA-u. ESMA bi trebala održavati javni registar takvih imenovanih subjekata za objavljivanje prema razredu financijskog instrumenta kako bi ih sudionici na tržištu mogli identificirati.
- (16) Sudionici na tržištu trebaju temeljne tržišne podatke kako bi mogli donositi utemeljene odluke o ulaganju. Prikupljanje podataka o određenim financijskim instrumentima izravno od doprinositelja podataka trenutačno od CTP-ova zahtijeva sklapanje zasebnih ugovora o licenciranju sa svim takvim doprinositeljima podataka. Taj je postupak opterećujući, skup i dugotrajan. To je jedna od prepreka s kojima se CTP-ovi suočavaju kod svih kategorija imovine. Tu bi prepreku trebalo ukloniti kako bi se CTP-ovima omogućilo da dobiju podatke i savladaju probleme s licenciranjem. Od doprinositelja podataka trebalo bi zahtijevati da svoje podatke dostave CTP-ovima i da pritom koriste usklađeni format koji zadovoljava standarde kojima se osiguravaju visokokvalitetni podaci. Doprinositelji podataka trebali bi dostaviti i regulatorne podatke kako bi ulagatelji imali ažurirane informacije o statusu sustava za uparivanje naloga, na primjer u slučaju poremećaja na tržištu, i o statusu financijskog instrumenta, na primjer u slučaju suspenzije ili zaustavljanja trgovanja. Samo CTP-ovi koje je odabrala ESMA i izdala im odobrenje za rad trebali bi moći prikupljati podatke od doprinositelja podataka u skladu s pravilom o obaveznom doprinosu. Kako bi podaci bili korisni ulagateljima, doprinositelji podataka trebali bi imati obvezu da CTP-u prenose podatke onoliko blizu stvarnom vremenu koliko dopuštaju tehničke mogućnosti.
- (17) Glavama II. i III. Uredbe (EU) br. 600/2014 od mjesta trgovanja, APA-i, investicijskih društava i sistematskih internalizatora zahtijeva se da objavljuju podatke o financijskim instrumentima prije trgovanja, među ostalim o ponudama za kupnju i prodaju, te podatke o transakcijama poslije trgovanja, među ostalim o cijeni po kojoj i volumenu s kojim je zaključena transakcija određenim instrumentom. Sudionici na tržištu nisu obvezni

upotrebljavati temeljne tržišne podatke koje im stavi na raspolaganje CTP. Stoga bi se zahtjev za objavljivanje podataka prije i podataka poslije trgovanja od strane mjesta trgovanja, APA-ova, investicijskih društava i sistematskih internalizatora trebao i dalje primjenjivati kako bi se sudionicima na tržištu omogućio pristup tim podacima. Međutim, kako se doprinositelje podataka ne bi nepotrebno opteretilo, primjereno je njihovu obvezu objave podataka što je moguće više uskladiti s obvezom dostave podataka CTP-u.

- (18) Mala uređena tržišta i rastuća tržišta MSP-ova mjesta su trgovanja koja uvrstavaju dionice izdavatelja za koje je trgovanje na sekundarnom tržištu obično manje likvidno od trgovanja dionicama uvrštenima za trgovanje na većim uređenim tržištima. Kako bi se izbjegao negativan učinak koji bi konsolidirani podaci mogli imati na mala mjesta trgovanja, čak i kada bi njihovo uključivanje u konsolidirane podatke moglo pozitivno utjecati na njihovu održivost i likvidnost vrijednosnih papira kojima se trguje na tim mjestima, trebalo bi uspostaviti mehanizam dobrovoljnog sudjelovanja. Taj mehanizam dobrovoljnog sudjelovanja trebao bi se primjenjivati na investicijska društva koja upravljaju rastućim tržištima MSP-ova i na tržišne operatore čiji godišnji volumen trgovanja dionicama predstavlja 1 % ili manje godišnjeg volumena trgovanja dionicama u Uniji. Prag od 1 % trebala bi dopuniti dva alternativna uvjeta: investicijsko društvo ili tržišni operater nije dio grupe koja obuhvaća ili je usko povezana s investicijskim društvom ili tržišnim operaterom koji prelazi prag od 1 % ili je koncentracija trgovanja vrlo visoka na mjestu kojim upravlja to investicijsko društvo ili tržišni operater, odnosno udjelom od 85 % ukupnog godišnjeg volumena trgovanja dionicama trguje se na mjestu trgovanja na kojem su prvotno uvrštene za trgovanje. Te kriterije ispunjava samo nekoliko mjesta trgovanja te stoga samo mali postotak trgovanja u Uniji ne bi bio obavezan prenositi podatke CTP-u. Međutim, investicijska društva i tržišni operateri koji ispunjavaju te kriterije imali bi priliku dobrovoljno sudjelovati te bi o odluci o tome trebali obavijestiti CTP i ESMA-u. Takva bi odluka bila neopoziva, a svi podaci – i za dionice i za fondove čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovi) – bili bi nakon toga dio konsolidiranih podataka.
- (19) Zbog neujednačene kvalitete podataka sudionici na tržištu teško mogu uspoređivati takve podatke, stoga konsolidacija podataka znatno gubi na dodanoj vrijednosti. Za pravilno funkcioniranje sustava transparentnosti iz glava II. i III. Uredbe (EU) br. 600/2014 i za konsolidaciju podataka od strane CTP-ova iznimno je važno da su podaci koji se prenose CTP-ovima visoke kvalitete. Stoga je primjereno zahtijevati da ti podaci zadovoljavaju standarde kojima se osiguravaju visokokvalitetni podaci i u pogledu sadržaja i u pogledu formata. Sadržaj i format podataka trebalo bi biti moguće promijeniti u kratkom roku kako bi se uzele u obzir promjene tržišnih praksi i saznanja. Stoga bi regulatornim tehničkim standardima po potrebi trebalo odrediti zahtjeve u pogledu kvalitete i sadržaja podataka i uzeti u obzir prevladavajuće standarde i prakse u sektoru, međunarodna kretanja i standarde dogovorene na razini Unije ili na međunarodnoj razini te savjete posebne stručne skupine dionika koju je osnovala Komisija i čija je zadaća savjetovanje o kvaliteti i sadržaju podataka i kvaliteti protokola za prijenos. ESMA bi trebala biti aktivno uključena u rad stručne skupine dionika.
- (20) Radi boljeg praćenja događaja o kojima se izvješćuje Direktivom 2014/65/EU propisano je usklađivanje satova poslovanja za mjesta trgovanja i njihove članove. Kako bi se osiguralo da se u kontekstu konsolidacije podataka vremenski žigovi koje prijavljuju različiti subjekti mogu smisleno usporediti, primjereno je zahtjeve za usklađivanje satova poslovanja proširiti na imenovane subjekte za objavljivanje, sistematske internalizatore, APA-ove i CTP-ove. Zbog razine tehničke stručnosti potrebne za utvrđivanje zahtjeva za primjenu usklađenog sata poslovanja, ESMA-u bi trebalo ovlastiti za izradu nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje razine točnosti do koje bi satovi poslovanja trebali biti usklađeni.
- (21) Člankom 23. Uredbe (EU) br. 600/2014 propisano je da se najveći dio trgovanja dionicama mora odvijati na mjestima trgovanja ili preko sistematskih internalizatora („obveza trgovanja za dionice“). Taj se zahtjev ne primjenjuje na trgovanje dionicama koje je nesistematsko, *ad hoc*, nepravilno i povremeno. U ovom trenutku nije dovoljno jasno kad se to izuzeće primjenjuje. ESMA je stoga pojasnila njegovo područje primjene tako da je uvela razliku među dionicama na temelju njihova međunarodnog identifikacijskog broja vrijednosnog papira (ISIN). U skladu s tom razlikom obvezi trgovanja za dionice podliježu samo dionice s oznakom ISIN Europskog gospodarskog prostora (EGP) kojima se trguje na mjestu trgovanja. Taj pristup pruža jasnoću sudionicima na tržištu koji trguju dionicama. ESMA-inu trenutačnu praksu trebalo bi stoga uključiti u Uredbu (EU) br. 600/2014 te istodobno ukinuti izuzeće za trgovanje dionicama koje je nesistematsko, *ad hoc*, nepravilno i povremeno.

- (22) Izvješćivanje na financijskim tržištima, posebno o transakcijama, već je vrlo automatizirano i podaci su prilično standardizirani. Neke nedosljednosti među okvirima već su riješene Uredbom (EU) br. 648/2012, Uredbom (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i Komisijinim Programom za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Ovlasti ESMA-e trebalo bi uskladiti kako bi se od ESMA-e zahtijevalo da izradi nacrt regulatornih tehničkih standarda i osigura veću dosljednost u izvješćivanju o transakcijama između okvira tih uredbi i okvira iz Uredbe (EU) br. 600/2014. Time će se poboljšati kvaliteta podataka o transakcijama i izbjeći nepotrebni dodatni troškovi za sektor. Osim toga, izvješćivanjem o transakcijama trebala bi se omogućiti široka razmjena podataka o transakcijama među nadležnim tijelima kako bi se na odgovarajući način u obzir uzele njihove nove potrebe u pogledu praćenja najnovijih kretanja na tržištu i mogućih povezanih rizika.
- (23) Od investicijskih društava trenutačno se zahtijeva da izvijeste svoje nadležno tijelo o svojim transakcijama o svakom financijskom instrumentu kojim se trguje na mjestu trgovanja ili financijskom instrumentu čiji je temelj financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja ili je indeks ili košarica sastavljena od financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja, bez obzira na to izvršava li se transakcija na mjestu trgovanja ili izvan njega. Pojam „kojim se trguje na mjestu trgovanja” pokazao se problematičnim za potrebe izvješćivanja o transakcijama u slučaju OTC izvedenica, iz istog razloga iz kojeg se pokazao problematičnim za potrebe zahtjeva u pogledu transparentnosti. Stoga se novim područjem primjene za izvješćivanje o transakcijama izvedenicama pojašnjava da se o transakcijama OTC izvedenicama koje se izvršavaju na mjestu trgovanja izvješćuje, a o transakcijama OTC izvedenicama koje se izvršavaju izvan mjesta trgovanja izvješćuje se samo ako podliježu zahtjevima u pogledu transparentnosti ili ako se financijskim instrumentom na kojem se temelji financijski instrument trguje na mjestu trgovanja ili je riječ o indeksu ili košarici sastavljenoj od financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja.
- (24) Mjesta trgovanja trebala bi imati obvezu ESMA-i dostaviti identifikacijske referentne podatke za potrebe transparentnosti, uključujući identifikacijske oznake OTC izvedenica. Identifikacijska oznaka koja se trenutačno upotrebljava za izvedenice, odnosno ISIN, pokazala se složenom i nedjelotvornom za javnu transparentnost te bi tu situaciju trebalo ispraviti upotrebom identifikacijskih referentnih podataka koji se temelje na globalno dogovorenoj jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci proizvoda, kao što je jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda ISO 4914. Jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda razvijena je kao alat za identifikaciju proizvoda OTC izvedenica s namjerom povećanja transparentnosti i agregiranja podataka na globalnim tržištima OTC izvedenica. Međutim, moguće je da ta jedinstvena identifikacijska oznaka nije dovoljna i da se treba dopuniti dodatnim identifikacijskim podacima. Stoga bi Komisija delegiranim aktima trebala odrediti identifikacijske referentne podatke koji će se upotrebljavati u pogledu OTC izvedenica, uključujući jedinstvenu identifikacijsku oznaku i sve druge relevantne identifikacijske referentne podatke. Kad je riječ o identifikacijskoj oznaci koja će se upotrebljavati za potrebe izvješćivanja o transakcijama u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014, Komisija bi trebala utvrditi najprikladnije identifikacijske oznake OTC izvedenica, koje bi se mogle razlikovati od identifikacijskih oznaka utvrđenih za zahtjeve u pogledu transparentnosti, uzimajući u obzir različite svrhe tih zahtjeva, posebno u pogledu nadzora nad zlouporabom tržišta od strane nadležnih tijela.
- (25) Tržišno natjecanje među CTP-ovima osigurava da se konsolidirani podaci pružaju na najučinkovitiji način i po najboljim uvjetima za korisnike. Međutim, do danas nijedan subjekt nije podnio zahtjev za odobrenje za rad kao CTP. Stoga je primjereno ovlastiti ESMA-u da periodično organizira natječajni postupak odabira kako bi se za svaku kategoriju imovine odabrao jedan subjekt koji na ograničeno razdoblje može pružati konsolidirane podatke. Prvo, ESMA bi trebala pokrenuti postupak odabira koji se odnosi na konsolidirane podatke za obveznice. U roku od šest mjeseci od pokretanja tog postupka odabira ESMA bi trebala pokrenuti postupak odabira CTP-a za dionice i ETF-ove. Naposlijetku, ESMA bi trebala pokrenuti postupak odabira CTP-a za OTC izvedenice u roku od tri mjeseca od datuma početka primjene delegiranog akta kojim se utvrđuje odgovarajuća identifikacijska oznaka OTC izvedenica za potrebe transparentnosti, a najranije šest mjeseci od pokretanja postupka odabira za CTP za dionice i ETF-ove.

(*) Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.).

- (26) Svrha je postupka odabira dodijeliti pravo na upravljanje sustavom konsolidiranih podataka na razdoblje od pet godina. Postupak odabira podliježe pravilima utvrđenima Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾. ESMA bi za sve razrede trebala odabrati kandidata na temelju njegovih tehničkih sposobnosti za upravljanje konsolidiranim podacima, uključujući njegovu sposobnost da osigura kontinuitet poslovanja i otpornost, kao i sposobnost da se koristi modernim tehnologijama sučelja, organizacije njegovih postupaka upravljanja i donošenja odluka, njegovih metoda za osiguravanje kvalitete podataka, troškova potrebnih za razvoj konsolidiranih podataka i upravljanje njima, jednostavnosti licenci koje korisnici moraju imati kako bi primili temeljne tržišne podatke i regulatorne podatke, uključujući broj vrsta licenci za različite slučajeve upotrebe ili korisnike, razinu naknada koje se naplaćuju korisnicima i njegove postupke za smanjenje potrošnje energije. Posebno kad je riječ o CTP-u za obveznice, ESMA bi pri odabiru CTP-a trebala uzeti u obzir postojanje poštenih i pravednih mehanizama za preraspodjelu prihoda. Primjereno je da se takvim mehanizmima prizna uloga koju mala mjesta trgovanja imaju u pružanju mogućnosti poduzećima da izdaju dužničke instrumente za financiranje svojih aktivnosti. Za dionice i ETF-ove, CTP-ovi bi trebali prikazivati najbolju europsku ponudu, bez širenja identifikacijskog koda tržišta mjesta trgovanja. Komisija bi do 30. lipnja 2026. trebala ocijeniti tu razinu informacija prije trgovanja u pogledu funkcioniranja i konkurentnosti tržišta Unije te bi tu ocjenu, prema potrebi, trebala popratiti zakonodavnim prijedlogom o oblikovanju konsolidiranih podataka.
- (27) Odabrani kandidat trebao bi bez nepotrebne odgode ESMA-i podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja. ESMA bi u roku od 20 radnih dana od primitka tog zahtjeva trebala ocijeniti njegovu potpunost i o tome obavijestiti kandidata. ESMA bi u roku od tri mjeseca od primitka potpunog zahtjeva trebala donijeti obrazloženu odluku o izdavanju ili odbijanju odobrenja. ESMA bi tu obrazloženu odluku trebala temeljiti na svojoj ocjeni o tome može li kandidat u razumnom roku upravljati konsolidiranim podacima u skladu sa svim zahtjevima. ESMA bi u svojoj obrazloženoj odluci trebala odrediti uvjete koji se primjenjuju na upravljanje konsolidiranim podacima od strane kandidata, posebno na visinu naknada koje se naplaćuju korisnicima. Kako bi se osigurao uredan početak rada, ESMA bi nakon izdavanja odobrenja trebala moći kandidatu dati razuman rok za dovršetak razvoja konsolidiranih podataka.
- (28) U skladu s podacima iz procjene učinka priložene prijedlogu ove Uredbe, očekivani prihodi od konsolidiranih podataka vjerojatno će se razlikovati ovisno o konkretnim značajkama konsolidiranih podataka. CTP-ove ne bi trebalo sprečavati da daju razumnu maržu za održavanje održivog poslovnog modela. Akademaska zajednica i organizacije civilnog društva koji koriste podatke u istraživačke svrhe, nadležna tijela koja koriste podatke za izvršavanje regulatornih i nadzornih nadležnosti te mali ulagatelji trebali bi imati besplatan pristup temeljnim tržišnim podacima i regulatornim podacima. CTP bi trebao osigurati da informacije koje se pružaju malim ulagateljima budu lako dostupne i prikazane u formatu koji je prilagođen korisnicima i razumljiv ljudima.
- (29) Mjesta trgovanja koja olakšavaju trgovanje dionicama putem transparentne knjige naloga prije trgovanja imaju ključnu ulogu u postupku formiranja cijena. To se posebno odnosi na mala uređena tržišta i rastuća tržišta MSP-ova, odnosno ona čiji godišnji volumen trgovanja dionicama predstavlja 1 % ili manje godišnjeg volumena trgovanja dionicama u Uniji („mala mjesta trgovanja“), koja su općenito glavno središte likvidnosti vrijednosnih papira koje nude za trgovanje. Podaci kojima manja mjesta trgovanja doprinose konsolidiranim podacima stoga imaju važniju ulogu u formiranju cijena dionica koje se uvrštavaju za trgovanje na malim mjestima trgovanja. Neovisno o mogućnosti da određeni doprinositelji podataka ne doprinose sustavu konsolidiranih podataka, primjereno je doprinositeljima podataka koji dobrovoljno odluče sudjelovati u konsolidiranim podacima odobriti povlašteni tretman za preraspodjelu prihoda ostvarenih konsolidiranim podacima za dionice i ETF-ove, kako bi se malim mjestima trgovanja pomoglo da zadrže svoja lokalna uvrštenja i očuvaju bogat i dinamičan ekosustav u skladu s ciljevima unije tržišta kapitala.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (30) CTP-ovi za dionice i ETF-ove bi dio svojih prihoda ostvarenih konsolidiranim podacima trebali preraspodijeliti na određena mjesta trgovanja u skladu sa sustavom preraspodjele koji se temelji na tri kriterija. Pondere tih kriterija trebalo bi odrediti regulatornim tehničkim standardima. Kako bi se mala mjesta trgovanja potaknulo da dobrovoljno sudjeluju u obveznom unosu podataka u CTP za dionice i ETF-ove, najviši ponder trebalo bi se primjenjivati na ukupni godišnji volumen trgovanja malih mjesta trgovanja. Drugim po redu ponderom trebalo bi nadoknaditi doprinositelje podataka koji su omogućili početno uvrštenje za trgovanje dionicama ili ETF-ovima dana 27. ožujka 2019. ili nakon toga. S obzirom na ograničen broj uvrštenih instrumenata na malim mjestima trgovanja, CTP bi trebao primjenjivati relevantni ponder na ukupni godišnji volumen trgovanja tih mjesta trgovanja, dok bi ga za druga mjesta CTP trebao primjenjivati na volumen trgovanja koji se odnosi na dionice i ETF-ove koji su početno uvršteni za trgovanja dana 27. ožujka 2019. ili nakon toga. Najnižim ponderom među tim kriterijima trebalo bi nadoknaditi trgovanje koje je zaključeno preko sustava trgovanja kojim se osigurava transparentnost prije trgovanja i koje proizlazi iz naloga koji nisu podliježali izuzeću od transparentnosti prije trgovanja.
- (31) Djelotvornost konsolidiranih podataka ovisi o kvaliteti podataka koje mu prenose doprinositelji podataka. Kako bi se osigurala visoka razina kvalitete podataka, ESMA bi trebala utvrditi uvjete pod kojima je CTP-u dopušteno privremeno suspendirati preraspodjelu prihoda u slučaju da CTP dokaže da je određeni doprinositelj podataka ozbiljno i opetovano kršio zahtjeve u pogledu podataka utvrđene u ovoj Uredbi. Ako se utvrdi da je taj doprinositelj podataka ispunio te zahtjeve u pogledu podataka, doprinositelj podataka trebao bi dobiti dio prihoda na koji je imao pravo, uvećan za kamate.
- (32) Kako bi se očuvalo trajno povjerenje sudionika na tržištu u konsolidirane podatke, CTP-ovi bi periodično trebali objavljivati niz izvješća o usklađenosti sa svojim obvezama iz ove Uredbe, i to statističke podatke o uspješnosti i izvješća o incidentima povezanim s kvalitetom podataka i sustavima za podatke. Zbog izrazito tehničke prirode tih izvješća, sadržaj, vremenski okvir, format i terminologija obveze izvješćivanja trebali bi se odrediti regulatornim tehničkim standardima.
- (33) Zahtjev da izvješća o trgovanju budu dostupna nakon 15 minuta bez naknade pristupa trenutačno se primjenjuje na sva mjesta trgovanja, APA-ove i CTP-ove. Kad je riječ o CTP-ovima, taj zahtjev sprečava komercijalnu održivost potencijalnog CTP-a jer bi određeni potencijalni klijenti mogli odlučiti radije čekati besplatne temeljne tržišne podatke umjesto da postanu korisnici konsolidiranih podataka. To se posebno odnosi na obveznice i OTC izvedenice, kojima se općenito ne trguje često i za koje podaci često zadržavaju većinu svoje vrijednosti nakon 15 minuta. Stoga bi se zahtjev za besplatno stavljanje izvješća o trgovanju na raspolaganje nakon 15 minuta trebao i dalje primjenjivati na mjesta trgovanja i APA-ove, dok bi ga za CTP-ove trebalo ukinuti kako bi se očuvala njihova komercijalna održivost.
- (34) Člankom 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 propisano je da se OTC izvedenicama koje podliježu obvezi poravnanja trguje na mjestima trgovanja („obveza trgovanja za izvedenice“). Uredbom (EU) 2019/834 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ izmijenjena je Uredba (EU) br. 648/2012 kako bi se smanjio opseg subjekata koji podliježu obvezi poravnanja. S obzirom na blisku međusobnu povezanost obveze poravnanja i obveze trgovanja za izvedenice te kako bi se osigurala veća pravna dosljednost i pojednostavnio pravni okvir, potrebno je i primjereno ponovno uskladiti obvezu trgovanja za izvedenice s obvezom poravnanja za izvedenice. Bez tog usklađivanja određene manje financijske druge ugovorne strane i nefinancijske druge ugovorne strane više ne bi bile obuhvaćene obvezom poravnanja, ali bi se na njih i dalje primjenjivala obveza trgovanja za izvedenice.
- (35) Usluge smanjenja rizika poslije trgovanja ključan su alat za upravljanje rizikom u pogledu OTC izvedenica. Usluge smanjenja rizika poslije trgovanja oslanjaju se na prethodno dogovorene tehničke transakcije koje nisu povezane s formiranjem cijena i neutralne su u pogledu tržišnog rizika i kojima se postiže smanjenje rizika u svakom portfelju. Usluge kompresije portfelja, koje su trenutačno izuzete od obveze izvršavanja naloga po uvjetima koji su najpovoljniji za klijenta kako je utvrđeno člankom 27. Direktive 2014/65/EU („najpovoljnije izvršenje naloga“), i zahtjevi u pogledu transparentnosti podskup su usluga smanjenja rizika poslije trgovanja. S obzirom na njihovu

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2019/834 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu obveze poravnanja, suspenzije obveze poravnanja, zahtjeva za izvješćivanje, tehnika smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, registracije i nadzora trgovinskih repozitorija te zahtjeva za trgovinske repozitorije (SL L 141, 28.5.2019., str. 42).

tehničku prirodu i prirodu koja ne utječe na formiranje cijena, transakcije OTC izvedenicama koje su formirane i uspostavljene kao rezultat usluga smanjenja rizika poslije trgovanja ne bi trebale podliježati obvezi trgovanja za izvedenice. Uzimajući u obzir činjenicu da pružatelji usluga smanjenja rizika poslije trgovanja ne omogućuju interakciju više trgovinskih interesa trećih strana za kupnju i prodaju financijskih instrumenata, ne bi trebalo smatrati da oni upravljaju multilateralnim sustavom. Slično tome, trebali bi biti izuzeti od zahtjeva u pogledu transparentnosti prije i poslije trgovanja te od zahtjeva u pogledu provjere najpovoljnijeg izvršenja naloga. Komisija bi trebala biti ovlaštena delegiranim aktima odrediti što su usluge smanjenja rizika poslije trgovanja za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 i pojedinosti o transakcijama koje treba evidentirati.

- (36) Člankom 6.a Uredbe (EU) br. 648/2012 predviđen je mehanizam za privremenu suspenziju obveze poravnania ako više nisu ispunjeni kriteriji na temelju kojih određene razrede OTC izvedenica podliježu obvezi poravnania ili ako se takva suspenzija smatra potrebnom kako bi se izbjegla ozbiljna prijetnja financijskoj stabilnosti u Uniji. Međutim, takvom suspenzijom moglo bi se onemogućiti drugim ugovornim stranama da ispune obvezu trgovanja za izvedenice jer je obveza poravnania preduvjet za obvezu trgovanja za izvedenice. Stoga je potrebno utvrditi da bi u slučajevima kad bi suspenzija obveze poravnania dovela do bitne promjene kriterija za obvezu trgovanja za izvedenice trebalo biti moguće istodobno suspendirati obvezu trgovanja za izvedenice za iste razrede OTC izvedenica koje podliježu suspenziji obveze poravnania. ESMA bi također trebala moći zatražiti da Komisija suspendira obvezu trgovanja za izvedenice ako je takva suspenzija potrebna kako bi se izbjegli ili uklonili štetni učinci na likvidnost ili ozbiljna prijetnja financijskoj stabilnosti te kako bi se osiguralo uredno funkcioniranje financijskih tržišta u Uniji.
- (37) Potreban je *ad hoc* mehanizam suspenzije kako bi Komisija mogla brzo reagirati na velike promjene tržišnih uvjeta koje bi mogle bitno utjecati na trgovanje izvedenicama i na druge ugovorne strane uključene u takvo trgovanje. U slučaju takvih promjena tržišnih uvjeta i na zahtjev nadležnog tijela države članice Komisija bi trebala moći suspendirati obvezu trgovanja za izvedenice, neovisno o suspenzijama obveze poravnania. Takva suspenzija obveze trgovanja za izvedenice trebala bi biti moguća ako na aktivnosti investicijskog društva iz EGP-a s drugom ugovornom stranom izvan EGP-a neopravdano utječe područje primjene obveze trgovanja za izvedenice i ako to investicijsko društvo djeluje kao održavatelj tržišta za kategoriju izvedenica koje podliježu obvezi trgovanja za izvedenice. Problem preklapajućih obveza trgovanja za izvedenice posebno je izražen u slučaju trgovanja s drugim ugovornim stranama unutar jurisdikcije treće zemlje koja primjenjuje vlastite obveze trgovanja za izvedenice. Tom suspenzijom pomoglo bi se i drugim financijskim ugovornim stranama iz EGP-a da ostanu konkurentne na globalnim tržištima. Kada odlučuje o suspenziji obveze trgovanja za izvedenice, Komisija bi trebala uzeti u obzir učinak takve suspenzije na obvezu poravnania.
- (38) Odredbama o nediskriminirajućem pristupu za izvedenice kojima se trguje na burzi mogla bi se smanjiti privlačnost ulaganja u nove proizvode jer bi konkurenti mogli dobiti pristup bez početnog ulaganja. Stoga se primjenom sustava nediskriminirajućeg pristupa za izvedenice kojima se trguje na burzi, utvrđenog u člancima 35. i 36. Uredbe (EU) br. 600/2014, tako može ograničiti ulaganje u takve proizvode uklanjanjem poticaja za uređena tržišta da stvaraju nove izvedenice kojima se trguje na burzi. Stoga bi trebalo odrediti da se taj sustav ne primjenjuje na dotičnu središnju drugu ugovornu stranu ili dotično mjesto trgovanja u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi, kako bi se potaknulo inovacije i razvoj izvedenica kojima se trguje na burzi u Uniji.
- (39) Financijski posrednici trebali bi nastojati postići najbolju moguću cijenu i najveću moguću vjerojatnost izvršenja za transakcije koje izvršavaju u ime svojih klijenata. U tu svrhu financijski posrednici trebali bi odabrati mjesto trgovanja ili drugu ugovornu stranu za izvršavanje transakcija svojih klijenata isključivo vodeći se načelom najpovoljnijeg izvršenja naloga za svoje klijente. Trebalo bi biti nespojivo s načelom najpovoljnijeg izvršenja naloga da financijski posrednik, kada djeluje u ime svojih malih ulagatelja ili klijenata koji su se dobrovoljno odlučili za režime za profesionalne ulagatelje u skladu s Direktivom 2014/65/EU, prima naknadu, proviziju ili nenovčanu korist od bilo koje treće osobe za izvršenje naloga tih klijenata na određenom mjestu izvršenja ili za prosljeđivanje naloga tih klijenata bilo kojoj trećoj strani za njihovo izvršenje na određenom mjestu izvršenja. Stoga bi

investicijskim društvima trebalo zabraniti primanje takvih plaćanja. Ta je zabrana nužna s obzirom na to da nadležna tijela u Uniji primjenjuju različite prakse u primjeni i nadzoru zahtjeva u pogledu najpovoljnijeg izvršenja naloga, kako je utvrđeno u članku 27. Direktive 2014/65/EU. Država članica u kojoj su investicijska društva obavljala takvu aktivnost prije 28. ožujka 2024. trebala bi moći izuzeti investicijska društva u svojoj nadležnosti od te zabrane do 30. lipnja 2026., ako ta investicijska društva pružaju takve usluge klijentima s domicilom ili poslovnim nastanom u toj državi članici.

- (40) Kako bi se osigurala fleksibilnost potrebna za prilagodbe kretanjima na financijskim tržištima i odredili određeni tehnički elementi Uredbe (EU) br. 600/2014, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u vezi s prilagodbom praga najvećeg volumena; izmjenom uvjeta za određivanje OTC izvedenica koje podliježu zahtjevima u pogledu transparentnosti; određivanjem identifikacijskih referentnih podataka koji će se upotrebljavati u pogledu OTC izvedenica; određivanjem elemenata koji čine usluge smanjenja rizika nakon trgovanja za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 i pojedinih o transakcijama koje trebaju evidentirati investicijska društva i tržišni operatori koji su pružatelji usluga smanjenja rizika nakon trgovanja; proširenjem obveze da se UAIF-ove i društva za upravljanje koja pružaju investicijske usluge, obavljaju investicijske aktivnosti i izvršavaju transakcije financijskim instrumentima izvješćuje o transakcijama. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹²⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (41) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) br. 600/2014 s obzirom na suspenziju obveze trgovanja za OTC izvedenice, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾.
- (42) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje regulatornih tehničkih standarda koje izrađuje ESMA s obzirom na: obilježja središnjih knjiga limitiranih naloga i sustava trgovanja koji se temelje na periodičnim dražbama; točna obilježja sustava režima odgode za transakcije nevlasničkim instrumentima; pružanje informacija prema razumnim komercijalnim uvjetima; prag za primjenu obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja za sistematske internalizatore i minimalnu veličinu ponude za sistematske internalizatore; kvalitetu protokola za prijenos, mjere za rješavanje problema pogrešnog izvješćivanja o trgovanju i provedbenih standarda u vezi s kvalitetom podataka, uključujući dogovore o suradnji između doprinositelja podataka i CTP-a te, prema potrebi, kvalitetu i sadržaj podataka za upravljanje konsolidiranim podacima; razinu točnosti na koju mjesta trgovanja, sistematski internalizatori, imenovani subjekti za objavljivanje, APA-ovi i CTP-ovi trebaju sinkronizirati satove poslovanja; uvjete za povezivanje specifičnih transakcija i načine identifikacije zbirnih naloga koji rezultiraju izvršenjem transakcije; rok u kojem treba izvijestiti o transakcijama i referentnim podacima; informacije koje trebaju dostaviti podnositelji zahtjeva za odobrenje za rad kao CTP; ponder dodijeljen kriterijima za primjenu sustava preraspodjele prihoda, metodu izračuna iznosa prihoda koji se preraspodjeljuje doprinositeljima podataka u okviru tog sustava i kriterije na temelju kojih CTP može privremeno suspendirati sudjelovanje doprinositelja podataka u tom sustavu; te sadržaj, vremenski okvir, format i terminologiju obveze izvješćivanja CTP-ova. Komisija bi trebala donijeti te regulatorne tehničke standarde delegiranim aktima na temelju članka 290. UFEU-a i u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

⁽¹²⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (43) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih tehničkih standarda koje izrađuje ESMA u pogledu sadržaja i oblika obavijesti koju društva koja odgovaraju definiciji sistematskog internalizatora trebaju dostaviti nadležnim tijelima; i standardnih obrazaca, predložaka i postupaka za pružanje informacija i slanje obavijesti u pogledu podnositelja zahtjeva za odobrenje za rad kao CTP. Komisija bi trebala donijeti te provedbene tehničke standarde provedbenim aktima na temelju članka 291. TFEU-a i u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.
- (44) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest olakšavanje uvođenja konsolidiranih podataka za svaku kategoriju imovine te izmjenu određenih aspekata Uredbe (EU) br. 600/2014 radi poboljšanja transparentnosti na tržištima financijskih instrumenata, kao i daljnjeg poboljšanja jednakih uvjeta za uređena tržišta i za sistematske internalizatore te povećanja međunarodne konkurentnosti tržišta kapitala Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (45) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a posebno sloboda poduzetništva i pravo na zaštitu potrošača.
- (46) Uredbu (EU) br. 600/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 600/2014

Uredba (EU) br. 600/2014 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Glava V. ove Uredbe također se primjenjuje na sve financijske druge ugovorne strane i sve nefinancijske druge ugovorne strane koje podliježu obvezi poravnjanja na temelju glave II. Uredbe (EU) br. 648/2012.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„5b. Svi multilateralni sustavi s obzirom na MTP-ove ili OTP-ove posluju u skladu s odredbama glave II. Direktive 2014/65/EU, a s obzirom na uređena tržišta u skladu s odredbama glave III. te direktive.

Sistemske internalizatori posluju u skladu s glavom III. ove Uredbe.

Ne dovodeći u pitanje članke 23. i 28., sva investicijska društva koja zaključuju transakcije financijskim instrumentima koje se ne zaključuju preko multilateralnih sustava ili preko sistemskih internalizatora moraju biti usklađena s člancima 20. i 21.”;

(c) stavci 6., 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Članci 8., 8.a, 8.b, 10. i 21. ne primjenjuju se na uređena tržišta, tržišne operatore i investicijska društva u pogledu transakcije koju zaključuje član Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), ako je taj član prethodno obavijestio drugu ugovornu stranu da je transakcija izuzeta i ako se primjenjuje jedno od sljedećeg:

- (a) član ESSB-a član je Eurosustava koji postupa u skladu s poglavljem IV. Protokola br. 4 o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u, uz iznimku članka 24. tog Statuta;
 - (b) član ESSB-a nije član Eurosustava, a transakcija je zaključena u okviru provedbe monetarne ili devizne politike koju je taj član ESSB-a zakonski ovlašten provoditi, uključujući operacije koje se provode radi držanja službenih deviznih rezervi ili upravljanja njima; ili
 - (c) transakcija je zaključena u okviru provedbe politike financijske stabilnosti koju je taj član ESSB-a zakonski ovlašten provoditi.
7. Stavak 6. ne primjenjuje se na transakcije koje zaključuje član ESSB-a koji nije član Eurosustava u okviru obavljanja svojih investicijskih operacija.
8. ESMA u uskoj suradnji s ESSB-om izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila operacije monetarne i devizne politike te politike financijske stabilnosti kao i vrste transakcija na koje se odnose stavci 6. i 7. u pogledu članova ESSB-a koji nisu članovi Eurosustava.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 29. ožujka 2026.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom utvrđenim u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.;"

2. u članku 2. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka:

„8.a ‚rastuće tržište malih i srednjih poduzeća‘ znači rastuće tržište malih i srednjih poduzeća kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 12. Direktive 2014/65/EU;”;

(b) točka 11. zamjenjuje se sljedećim:

„11. ‚multilateralni sustav‘ znači svaki sustav ili platforma unutar kojih je omogućena interakcija više trgovinskih interesa trećih strana za kupnju i prodaju financijskih instrumenata;”;

(c) umeće se sljedeća točka:

„16.a ‚imenovani subjekt za objavljivanje‘ znači investicijsko društvo odgovorno za objavljivanje transakcija preko APA-e u skladu s člankom 20. stavkom 1. i člankom 21. stavkom 1.;"

(d) točka 17. zamjenjuje se sljedećim:

„17. ‚likvidno tržište‘ znači:

(a) za potrebe članaka 9., 11. i 11.a:

- i. u pogledu obveznica, tržište na kojem neprekidno postoje spremni i voljni kupci i prodavatelji, na kojem se tržište ocjenjuje u skladu s veličinom izdanja obveznice;
- ii. u pogledu financijskog instrumenta ili razreda financijskog instrumenta osim onih iz podtočke i., tržište na kojem neprekidno postoje spremni i voljni kupci i prodavatelji, na kojem se tržište, uzimajući u obzir specifične tržišne strukture pojedinačnog financijskog instrumenta ili pojedinačnog razreda financijskog instrumenta, ocjenjuje u skladu sa sljedećim kriterijima:

— prosječnom učestalosti i veličinom transakcija pod nizom tržišnih uvjeta, uzimajući u obzir prirodu i životni ciklus proizvoda unutar razreda financijskog instrumenta;

- brojem i vrstom sudionika na tržištu, uključujući omjer sudionika na tržištu i financijskih instrumenata kojima se trguje za pojedini proizvod;
 - prosječnom veličinom raspona cijena, ako je dostupna;
 - veličinom izdanja, prema potrebi;
- (b) za potrebe članaka 4, 5. i 14., tržište financijskog instrumenta na kojemu se tim financijskim instrumentom svakodnevno trguje, a tržište se ocjenjuje u skladu sa sljedećim kriterijima:
- i. tržišnom kapitalizacijom tog financijskog instrumenta;
 - ii. prosječnim dnevnim brojem transakcija u tom financijskom instrumentu;
 - iii. prosječnim dnevnim prometom za taj financijski instrument;”;
- (e) umeće se sljedeća točka:
- „32.a ‚OTC izvedenica‘ znači OTC izvedenica kako je definirana u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) br. 648/2012;”;
- (f) točka 35. zamjenjuje se sljedećim:
- „35. ‚pružatelj konsolidiranih podataka‘ ili ‚CTP‘ znači osoba koja je u skladu s glavom IV.a poglavljem 1. ove Uredbe ovlaštena za pružanje usluge prikupljanja podataka od mjesta trgovanja i APA-ova te za konsolidiranje tih podataka u kontinuirane elektroničke tokove podataka u realnom vremenu kojima se pružaju temeljni tržišni podaci i regulatorni podaci;”;
- (g) umeću se sljedeće točke:
- „36.b ‚temeljni tržišni podaci‘ znači:
- (a) svi sljedeći podaci o određenoj dionici ili ETF-u u bilo kojem vremenskom žigu:
 - i. kad je riječ o kontinuiranim knjigama naloga, europska najbolja tražena i ponuđena cijena s odgovarajućim volumenom;
 - ii. za sustave trgovanja koji se temelje na dražbama, cijena po kojoj bi sustav najviše zadovoljio algoritam trgovanja i volumen koji bi sudionici u sustavu eventualno izvršili po toj cijeni;
 - iii. cijena i volumen transakcije izvršen po toj cijeni;
 - iv. za transakcije, vrsta sustava trgovanja te primjenjiva izuzeća i odgode;
 - v. osim informacija iz točaka i. i ii., identifikacijska oznaka tržišta kojom se isključivo identificira mjesto trgovanja i, za druga mjesta izvršenja, identifikacijska oznaka kojom se identificira vrsta mjesta izvršenja;
 - vi. standardizirana identifikacijska oznaka instrumenta koja se primjenjuje na svim mjestima izvršenja;
 - vii. podaci o vremenskom žigu za sljedeće, ako je primjenjivo:
 - izvršenje transakcije i sve njezine izmjene,
 - unos najboljih traženih i ponuđenih cijena u knjigu naloga,
 - navođenje cijena ili volumena u sustavu trgovanja koji se temelji na dražbama,
 - objavljivanje od strane mjesta trgovanja elemenata navedenih u prvoj, drugoj i trećoj alineji,
 - širenje ključnih tržišnih podataka;
 - (b) svi sljedeći podaci o određenoj obveznici ili OTC izvedenici u bilo kojem vremenskom žigu:
 - i. cijena i količina ili veličina transakcije izvršene po toj cijeni;
 - ii. identifikacijska oznaka tržišta kojom se isključivo identificira mjesto trgovanja i, za druga mjesta izvršenja, identifikacijska oznaka kojom se identificira vrsta mjesta izvršenja;

- iii. za obveznice, standardizirana identifikacijska oznaka instrumenta koja se upotrebljava na svim mjestima izvršenja;
- iv. za OTC izvedenice, identifikacijski referentni podaci kako je navedeno u članku 27. stavku 1. drugom podstavku;
- v. podaci o vremenskom žigu za sljedeće:
 - izvršenje transakcije i sve njezine izmjene,
 - objavu transakcije od strane mjesta trgovanja,
 - širenje ključnih tržišnih podataka;
- vi. vrsta sustava trgovanja i primjenjiva izuzeća i odgode;

36.c „regulatorni podaci” znači podaci koji se odnose na status sustava uparivanja naloga za financijske instrumente i podataka povezanih sa statusom trgovanja pojedinih financijskih instrumenata;”;

3. članak 4. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. točki (b) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. izvršene su unutar trenutačnog raspona cijena ponderiranog volumenom koji utječe na knjigu naloga ili ponude održavatelja tržišta mjesta trgovanja koje upravlja navedenim sustavom;”;

- (b) u stavku 6. prvom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) pojedinih iz podataka prije trgovanja, raspona ponuda za kupnju i prodaju ili ponude imenovanih održavatelja tržišta te dubine tržišnog interesa po tim cijenama, koji se objavljuju za svaki razred dotičnog financijskog instrumenta u skladu s člankom 3. stavkom 1., uzimajući u obzir potrebnu prilagodbu za različite vrste sustava trgovanja kako je navedeno u članku 3. stavku 2.;”;

4. članak 5. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Ograničenje volumena”;

- (b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Mjesta trgovanja suspendiraju primjenu izuzeća iz članka 4. stavka 1. točke (a) ako postotak trgovanja financijskim instrumentom u Uniji na temelju tog izuzeća premašuje 7 % ukupnog volumena trgovanja tim financijskim instrumentom u Uniji. Mjesta trgovanja svoju odluku o suspenziji primjene tog izuzeća temelje na podacima koje je ESMA objavila u skladu sa stavkom 4. ovog članka i donose takvu odluku u roku od dva radna dana od objave tih podataka i na razdoblje od tri mjeseca.”;

- (c) stavci 2. i 3. brišu se;

- (d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. ESMA u roku od sedam radnih dana od kraja ožujka, lipnja, rujna i prosinca svake kalendarske godine objavljuje ukupni volumen trgovanja u Uniji po financijskom instrumentu u prethodnih 12 mjeseci, postotak trgovanja financijskim instrumentom koje se provodi u Uniji na temelju izuzeća iz članka 4. stavka 1. točke (a) i metodologiju koja se koristi za izračun tih postotaka trgovanja svakim financijskim instrumentom.”;

- (e) stavci 5. i 6. brišu se;

- (f) stavci 7., 8. i 9. zamjenjuju se sljedećim:

„7. Kako bi se osigurala pouzdana osnova za nadzor nad trgovanjem koje se odvija na temelju izuzeća iz članka 4. stavka 1. točke (a) i za određivanje prekoračenja ograničenja iz stavka 1., operateri mjesta trgovanja moraju uspostaviti sustave i postupke kako bi se omogućilo identificiranje svih transakcija obavljenih na njihovu mjestu trgovanja na temelju tog izuzeća.

8. Razdoblje za objavljivanje podataka o trgovanju od strane ESMA-e i za nadzor trgovanja određenim financijskim instrumentom na temelju tog izuzeća počinje 29. rujna 2025.

9. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila metodu, uključujući označavanje transakcija, kojom se zbrajaju, izračunavaju i objavljuju podaci o transakcijama kako je navedeno u stavku 4., kako bi se pružilo točno mjerenje ukupnog volumena trgovanja za financijski instrument i postotci trgovanja koja koriste to izuzeće u Uniji.

ESMA dostavlja Komisiji nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do ... 29. ožujka 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

10. ESMA do 29. rujna 2027., i svake godine nakon toga Komisiji podnosi izvješće u kojem ocjenjuje prag najvećeg volumena iz stavka 1., uzimajući u obzir financijsku stabilnost, međunarodnu najbolju praksu, konkurentnost društava iz Unije, važnost učinka na tržište i učinkovitost formiranja cijena.

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 50. radi izmjene ove Uredbe u pogledu prilagodbe praga najvećeg volumena određenog u stavku 1. ovog članka. Za potrebe ovog podstavka Komisija uzima u obzir izvješće ESMA-e iz prvog podstavka ovog stavka, međunarodna kretanja i standarde dogovorene na razini Unije ili na međunarodnoj razini.”;

5. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti prije trgovanja obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima i emisijskim jedinicama”;

(b) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Pri primjeni središnje knjige limitiranih naloga ili sustava trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su preko njihovih sustava objavljene u pogledu obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda i emisijskih jedinica. Ti tržišni operateri i investicijska društva objavljuju navedene informacije neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja.

2. Zahtjevi u pogledu transparentnost iz stavka 1. prilagođavaju se za različite vrste sustava trgovanja.”;

(c) stavci 3. i 4. brišu se;

6. umeću se sljedeći članci:

„Članak 8.a

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti prije trgovanja izvedenicama

1. Pri primjeni središnje knjige limitiranih naloga ili sustava trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama, tržišni operateri koji upravljaju uređenim tržištem objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su preko njihovih sustava objavljene u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi. Ti tržišni operateri objavljuju navedene informacije neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja.

2. Pri primjeni središnje knjige limitiranih naloga ili sustava trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju MTP-om ili OTP-om objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su preko njihovih sustava objavljene za OTC izvedenice denominirane u eurima, japanskim jenima, američkim dolarima ili funtama sterlinga te:

- (a) podliježu obvezi poravnanja na temelju glave II. Uredbe (EU) br. 648/2012, poravnanje obavlja središnja druga ugovorna strana i, u pogledu kamatnih izvedenica, imaju ugovoreni rok dospijea od 1, 2, 3, 5, 7, 10, 12, 15, 20, 25 ili 30 godina;
- (b) su ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta koji se odnose na globalnu sistemski važnu banku i čije poravnanje obavlja središnja druga ugovorna strana; ili
- (c) su ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza koji se odnose na indeks koji obuhvaća globalne sistemski važne banke i čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane.

Ti tržišni operateri i investicijska društva objavljuju navedene informacije neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja.

3. Zahtjevi u pogledu transparentnosti iz stavaka 1. i 2. prilagođavaju se za različite vrste sustava trgovanja.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 50. radi izmjene stavka 2. prvog podstavka ovog članka u pogledu OTC izvedenica koje podliježu zahtjevima u pogledu transparentnosti utvrđenima u tom podstavku s obzirom na tržišna kretanja.

Članak 8.b

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti prije trgovanja paketima naloga

1. Pri primjeni središnje knjige limitiranih naloga ili sustava trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su preko njihovih sustava objavljene za pakete naloga koji se sastoje od obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica ili izvedenica. Ti tržišni operateri i investicijska društva objavljuju navedene informacije neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja.

2. Zahtjevi u pogledu transparentnosti iz stavka 1. prilagođavaju se za različite vrste sustava trgovanja.”;

7. članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Izuzeca za obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice, izvedenice i pakete naloga”;

(b) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela mogu tržišne operatere i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja izuzeti od obveze objavljivanja informacija iz članka 8. stavka 1., članka 8.a stavaka 1. i 2. i članka 8.b stavka 1. u slučaju:”;

ii. točka (b) briše se;

iii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) OTC izvedenica koje ne podliježu obvezi trgovanja kako je navedeno u članku 28. i za koje ne postoji likvidno tržište i drugih financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište;”;

iv. u točki (e) briše se podtočka iii.;

(c) stavak 2.a zamjenjuje se sljedećim:

„2.a Nadležna tijela u mogućnosti su ukinuti obvezu iz članka 8.b stavka 1. za svaki pojedini element paketa naloga.”;

(d) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela mogu, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev drugih nadležnih tijela ili ESMA-e, povući izuzeće dano u skladu sa stavkom 1. ako primijete da se izuzeće koristi na način koji odstupa od izvorne namjere ili ako smatraju da se izuzeće koristi za zaobilazanje zahtjeva utvrđenih ovim člankom.”;

(e) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležno tijelo zaduženo za nadzor nad jednim mjestom trgovanja ili više njih na kojima se trguje razredom obveznica, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama ili izvedenicama može privremeno suspendirati obveze iz članka 8. kada likvidnost tog razreda financijskog instrumenta padne ispod određenog praga. Taj se prag utvrđuje na temelju objektivnih kriterija koji su specifični za tržište dotičnog financijskog instrumenta. Obavijest o takvoj privremenoj suspenziji objavljuje se na internetskoj stranici dotičnog nadležnog tijela te se o tome obavješćuje ESMA. ESMA objavljuje obavijest o privremenoj suspenziji na svojim internetskim stranicama.”;

ii. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Prije suspenzije ili obnove privremene suspenzije obveza iz članka 8. relevantno nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u o svojoj namjeri i daje objašnjenje. ESMA nadležnom tijelu što je prije moguće izdaje mišljenje o tome je li po njezinom mišljenju suspenzija ili obnova privremene suspenzije opravdana u skladu s prvim i drugim podstavkom ovog stavka.”;

(f) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

— točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) raspon cijena za kupnju i prodaju i dubinu tržišta po tim cijenama, koji se objavljuju za svaki razred dotičnog financijskog instrumenta u skladu s člankom 8. stavkom 1., člankom 8.a stavcima 1. i 2. i člankom 8.b stavkom 1., uzimajući u obzir potrebnu prilagodbu za različite vrste sustava trgovanja kako je navedeno u članku 8. stavku 2., članku 8.a stavku 3. i članku 8.b stavku 2.”;

— točka (d) briše se;

— dodaje se sljedeća točka:

„(f) značajke središnjih knjiga limitiranih naloga i sustava trgovanja na periodičnim dražbama;”;

ii. drugi i treći podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 29. ožujka 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

8. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti poslije trgovanja obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju cijenu, volumen i vrijeme izvršenih transakcija obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima i emisijskim jedinicama kojima se trguje na mjestu trgovanja. Ti se zahtjevi primjenjuju i na transakcije izvršene u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi i OTC izvedenica kako je navedeno u članku 8.a stavku 2. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju pojedinosti o svim takvim transakcijama onoliko blizu stvarnom vremenu koliko to dopuštaju tehničke mogućnosti.

2. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su omogućiti pristup, prema razumnim komercijalnim uvjetima i bez diskriminacije, svojim aranžmanima za objavljivanje informacija iz stavka 1. ovog članka investicijskim društvima koja su, na temelju članka 21., obvezna objavljivati pojedinosti o svojim transakcijama obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i OTC izvedenicama kako je navedeno u članku 8.a stavku 2.

3. Informacije koje se odnose na paketne transakcije stavljaju se na raspolaganje u pogledu svake sastavnice onoliko blizu stvarnom vremenu koliko dopuštaju tehničke mogućnosti, uzimajući u obzir potrebu alokacije cijena određenim financijskim instrumentima, te uključuju oznaku kojom se utvrđuje pripada li komponenta paketu.

Ako je sastavnica paketne transakcije prihvatljiva za odgođeno objavljivanje u skladu s člankom 11. ili člankom 11.a, informacije o sastavnicama objavljuju se nakon što razdoblje odgode za transakciju prestane važiti.”;

9. članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Odgođeno objavljivanje u pogledu obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda ili emisijskih jedinica”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja mogu odgoditi objavljivanje pojedinosti o transakcijama izvršenima u pogledu obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda ili emisijskih jedinica kojima se trguje na mjestu trgovanja, uključujući cijenu i volumen, u skladu s ovim člankom.

Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su jasno obavijestiti tržišne sudionike i javnost o aranžmanima za odgođeno objavljivanje. ESMA prati primjenu tih aranžmana i svake dvije godine Komisiji podnosi izvješće o tome kako se oni primjenjuju u praksi.

1.a Aranžmani za odgođeno objavljivanje u pogledu obveznica ili njihovih razreda organiziraju se prema pet kategorija:

- (a) kategorija 1: srednje velike transakcije financijskim instrumentima za koje postoji likvidno tržište;
- (b) kategorija 2: srednje velike transakcije financijskim instrumentima za koje ne postoji likvidno tržište;
- (c) kategorija 3: velike transakcije financijskim instrumentima za koje postoji likvidno tržište;
- (d) kategorija 4: velike transakcije financijskim instrumentima za koje ne postoji likvidno tržište;
- (e) kategorija 5: transakcije vrlo velikih razmjera.

Kada istekne razdoblje odgode, objavljuju se sve pojedinosti transakcija na pojedinačnoj osnovi.

1.b Aranžmani za odgođeno objavljivanje u pogledu strukturiranih financijskih proizvoda ili emisijskih jedinica, ili njihovih razreda, kojima se trguje na mjestu trgovanja organiziraju se u skladu s regulatornim tehničkim standardima iz stavka 4. točke (g).

Kada istekne razdoblje odgode, objavljuju se sve pojedinosti transakcija na pojedinačnoj osnovi.”;

(c) stavci 2., 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Nadležno tijelo zaduženo za nadzor nad jednim mjestom trgovanja ili više njih na kojima se trguje razredom obveznice, strukturiranim financijskim proizvodom ili emisijskom jedinicom može privremeno suspendirati obveze iz članka 10. kada likvidnost tog razreda financijskog instrumenta padne ispod praga određenog u skladu s metodologijom kako je navedeno u članku 9. stavku 5. točki (a). Taj se prag utvrđuje na temelju objektivnih kriterija koji su specifični za tržište dotičnog financijskog instrumenta.

Ta privremena suspenzija objavljuje se na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela te se o njoj obavješćuje ESMA. ESMA tu privremenu suspenziju objavljuje na svojim internetskim stranicama.

ESMA može, u slučaju izvanredne situacije, kao što je znatan štetni učinak na likvidnost razreda obveznica, strukturiranog financijskog proizvoda ili emisijskih jedinica kojima se trguje u Uniji, produljiti najdulja trajanja odgode utvrđena u skladu s regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju stavka 4. točaka (f) i (g). Prije donošenja odluke o takvom produljenju ESMA se savjetuje s bilo kojim nadležnim tijelom odgovornim za nadzor jednog ili više mjesta trgovanja na kojima se trguje tim razredom obveznica, strukturiranim financijskim proizvodom ili emisijskim jedinicama. Takvo produljenje objavljuje se na internetskim stranicama ESMA-e.

Početno razdoblje trajanja privremene suspenzije iz prvog podstavka ili produljenje iz trećeg podstavka ne smije biti dulje od tri mjeseca od dana njezine objave na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela ili ESMA-e. Takva suspenzija ili takvo produljenje može se obnoviti na daljnja razdoblja koja nisu dulja od tri mjeseca ako je osnova za suspenziju ili produljenje i dalje primjenjiva.

Prije suspenzije ili obnove privremene suspenzije kako je navedeno u prvom podstavku, relevantno nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u o svojoj namjeri i daje objašnjenje. ESMA nadležnom tijelu što je prije moguće izdaje mišljenje o tome je li po njezinom mišljenju suspenzija ili obnova privremene suspenzije opravdana u skladu s prvim i četvrtim podstavkom.

3. Uz odgođenu objavu kako je navedeno u stavku 1., nadležno tijelo države članice može dopustiti, u pogledu državnih dužničkih instrumenata koje je izdala ta država članica ili njihovih razreda:

- (a) neobjavlivanje volumena pojedinačne transakcije tijekom produženog razdoblja od najviše šest mjeseci; ili
- (b) objavu pojedinosti o različitim transakcijama u zbirnom obliku na produženo razdoblje od najviše šest mjeseci.

U pogledu transakcija državnih dužničkih instrumenata koje nije izdala država članica, odluke u skladu s prvim podstavkom donosi ESMA.

ESMA na svojoj internetskoj stranici objavljuje popis odgođenih objava dopuštenih na temelju prvog i drugog podstavka. ESMA prati primjenu odluka donesenih na temelju prvog i drugog podstavka i svake dvije godine podnosi izvješće Komisiji o tome kako se one primjenjuju u praksi.

Kada istekne razdoblje odgode, objavljuju se sve pojedinosti transakcija na pojedinačnoj osnovi.

4. Nakon savjetovanja sa stručnom skupinom dionika osnovanom na temelju članka 22.b stavka 2., ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila sljedeće na način kojim omogućuje objavu informacija koje se zahtijevaju u skladu s ovim člankom i člankom 27.g:

- (a) pojedinosti transakcija koje investicijska društva i tržišni operateri čine dostupnima javnosti za svaki razred financijskog instrumenta kako je navedeno u stavku 1. ovog članka, uključujući identifikatore za različite vrste transakcija objavljene u skladu s člankom 10. stavkom 1. i člankom 21. stavkom 1., pri čemu se uvodi razlika između identifikatora određenih čimbenicima vezanim prvenstveno uz vrednovanje financijskih instrumenata i onih određenih drugim čimbenicima;
- (b) rok za koji se smatra da je u skladu s obvezom objavljivanja onoliko blizu stvarnom vremenu koliko dopuštaju tehničke mogućnosti, uključujući slučajeve trgovanja izvan uobičajenog vremena trgovanja;
- (c) za koje strukturirane financijske proizvode ili emisijske jedinice kojima se trguje na mjestu trgovanja, ili njihove razrede, postoji likvidno tržište;

- (d) što čini likvidno i nelikvidno tržište obveznica, ili njihovih razreda, izraženo kao pragovi određeni u skladu s veličinom izdavanja tih obveznica;
- (e) za likvidnu ili nelikvidnu obveznicu ili za njihov razred, što čini srednje veliku, veliku i vrlo veliku transakciju, kako je navedeno u stavku 1.a ovog članka, na temelju kvantitativne i kvalitativne analize i uzimajući u obzir kriterije iz članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (a) i, prema potrebi, druge relevantne kriterije;
- (f) u pogledu obveznica ili njihovih razreda, odgode cijene i volumena koje se primjenjuju na svaku od pet kategorija iz stavka 1.a, uz primjenu sljedećih maksimalnih trajanja:
 - i. za transakcije u kategoriji 1: odgoda cijene i odgoda volumena od najviše 15 minuta;
 - ii. za transakcije u kategoriji 2: odgoda cijene i odgoda volumena do kraja dana trgovanja;
 - iii. za transakcije u kategoriji 3: odgoda cijene najviše do kraja prvog dana trgovanja nakon datuma transakcije i odgoda volumena od najviše tjedan dana nakon datuma transakcije;
 - iv. za transakcije u kategoriji 4: odgoda cijene do kraja drugog dana trgovanja nakon datuma transakcije i odgoda volumena od najviše dva tjedna nakon datuma transakcije;
 - v. za transakcije u kategoriji 5: odgoda cijene i odgoda volumena od najviše četiri tjedna nakon datuma transakcije;
- (g) aranžmani za odgođeno objavljivanje u pogledu strukturiranih financijskih proizvoda i emisijskih jedinica ili njihovih razreda, na temelju kvantitativne i kvalitativne analize i uzimajući u obzir kriterije iz članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (a) i, prema potrebi, druge relevantne kriterije;
- (h) u pogledu državnih dužničkih instrumenata ili njihovih razreda, kriterije koji se primjenjuju pri određivanju veličine ili vrste transakcije takvim instrumentima za koje se mogu donijeti odluke u skladu sa stavkom 3.

ESMA za svaku kategoriju iz stavka 1.a redovito ažurira nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka točke (f) ovog stavka kako bi ponovno prilagodila primjenjivo trajanje odgode s ciljem njegova postupnog smanjenja prema potrebi. Najkasnije jednu godinu nakon što smanjena trajanja odgode postanu primjenjiva, ESMA provodi kvantitativnu i kvalitativnu analizu kako bi ocijenila učinke tog smanjenja. ESMA u tu svrhu upotrebljava podatke o transparentnosti nakon trgovanja koje širi CTP, ako su dostupni. Ako se pojave štetni učinci na financijske instrumente, ESMA ažurira nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka točke (f) ovog stavka kako bi se trajanje odgode vratilo na prethodnu razinu.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 29. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog i drugog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

10. umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Odgođeno objavljivanje podataka u pogledu izvedenica

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja mogu odgoditi objavljivanje pojedinosti o transakcijama izvršenima u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi i u pogledu OTC izvedenica kako je navedeno u članku 8.a stavku 2., uključujući cijenu i volumen, u skladu s ovim člankom.

Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su jasno obavijestiti tržišne sudionike i javnost o aranžmanima za odgođeno objavljivanje podataka. ESMA prati primjenu tih aranžmana i svake dvije godine Komisiji podnosi godišnje izvješće u kojem navodi kako se oni primjenjuju u praksi.

Aranžmani za odgođeno objavljivanje u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi ili OTC izvedenica kako je navedeno u članku 8.a stavku 2. ili njihovih razreda organiziraju se prema pet kategorija:

- (a) kategorija 1: srednje velike transakcije financijskim instrumentima za koje postoji likvidno tržište;
- (b) kategorija 2: srednje velike transakcije financijskim instrumentima za koje ne postoji likvidno tržište;
- (c) kategorija 3: velike transakcije financijskim instrumentima za koje postoji likvidno tržište;
- (d) kategorija 4: velike transakcije financijskim instrumentima za koje ne postoji likvidno tržište;
- (e) kategorija 5: transakcije vrlo velikih razmjera.

Kada istekne razdoblje odgode, objavljuju se sve pojedinosti transakcija na pojedinačnoj osnovi.

2. Nadležno tijelo zaduženo za nadzor nad jednim mjestom trgovanja ili više njih na kojima se trguje razredom izvedenica kojima se trguje na burzi ili OTC izvedenicom kako je navedeno u članku 8.a stavku 2., može privremeno suspendirati obveze iz članka 10. kada likvidnost tog razreda financijskog instrumenta padne ispod praga određenog u skladu s metodologijom kako je navedeno u članku 9. stavku 5. točki (a). Taj se prag utvrđuje na temelju objektivnih kriterija koji su specifični za tržište dotičnog financijskog instrumenta.

Ta privremena suspenzija objavljuje se na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela te se o njoj obavješćuje ESMA-u. ESMA tu privremenu suspenziju objavljuje na svojim internetskim stranicama.

ESMA može, u slučaju izvanredne situacije, kao što je znatan štetni učinak na likvidnost razreda izvedenica kojima se trguje na burzi ili OTC izvedenice kako je navedeno u članku 8.a stavku 2. kojima se trguje u Uniji, produljiti najdulja trajanja odgode utvrđena u skladu s regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju stavka 3. točke (e) ovog članka. Prije donošenja odluke o takvom produljenju ESMA se savjetuje s bilo kojim nadležnim tijelom odgovornim za nadzor jednog ili više mjesta trgovanja na kojima se trguje tim razredom izvedenica kojima se trguje na burzi ili OTC izvedenica kako je navedeno u članku 8.a stavku 2. Takvo produljenje objavljuje se na internetskoj stranici ESMA-e.

Početno razdoblje trajanja privremene suspenzije iz prvog podstavka ili produljenje iz trećeg podstavka ne smije biti dulje od tri mjeseca od dana njezine objave na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela ili ESMA-e. Takva suspenzija ili takvo produljenje može se obnoviti na daljnja razdoblja koja nisu dulja od tri mjeseca ako je osnova za suspenziju ili za produljenje i dalje primjenjiva.

Prije suspenzije ili obnove privremene suspenzije kako je navedeno u prvom podstavku relevantno nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u o svojoj namjeri i daje objašnjenje. ESMA nadležnom tijelu što je prije moguće izdaje mišljenje o tome je li po njezinom mišljenju suspenzija ili obnova privremene suspenzije opravdana u skladu s prvim i četvrtim podstavkom.

3. Nakon savjetovanja sa stručnom skupinom dionika osnovanom na temelju članka 22.b stavka 2., ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila sljedeće na način kojim omogućuje objavu informacija koje se zahtijevaju u skladu s ovim člankom i člankom 27.g:

- (a) pojedinih transakcija koje investicijska društva i tržišni operateri čine dostupnima javnosti za svaki razred izvedenica kako je navedeno u stavku 1. ovog članka, uključujući identifikatore za različite vrste transakcija objavljene u skladu s člankom 10. stavkom 1. i člankom 21. stavkom 1., pri čemu se uvodi razlika između identifikatora određenih čimbenicima vezanim prvenstveno uz vrednovanje izvedenica i onih određenih drugim čimbenicima;
- (b) rok za koji se smatra da je u skladu s obvezom objavljivanja onoliko blizu stvarnom vremenu koliko dopuštaju tehničke mogućnosti, uključujući slučajeve trgovanja izvan uobičajenog vremena trgovanja;
- (c) za koje izvedenice, ili njihove razrede, postoji likvidno tržište;
- (d) za likvidnu ili nelikvidnu izvedenicu, ili za njezin razred, što čini srednje veliku, veliku ili vrlo veliku transakciju, kako je navedeno u stavku 1. trećem podstavku ovog članka na temelju kvantitativne i kvalitativne analize i uzimajući u obzir kriterije iz članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (a) i, prema potrebi, druge relevantne kriterije;
- (e) odgode cijene i volumena koje se primjenjuju na svaku od pet kategorija utvrđenih u stavku 1. trećem podstavku ovog članka, na temelju kvantitativne i kvalitativne analize i uzimajući u obzir kriterije iz članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (a), veličinu transakcije i, prema potrebi, druge relevantne kriterije.

ESMA za svaku od kategorija iz stavka 1. trećeg podstavka ovog članka redovito ažurira nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka točke (e) ovog stavka kako bi ponovno prilagodila primjenjivo trajanje odgode s ciljem njegova postupnog smanjenja prema potrebi. Najkasnije jednu godinu nakon što smanjena trajanja odgode postanu primjenjiva, ESMA provodi kvantitativnu i kvalitativnu analizu kako bi ocijenila učinke tog smanjenja. ESMA u tu svrhu upotrebljava podatke o transparentnosti nakon trgovanja koje širi CTP, ako su dostupni. Ako se pojave štetni učinci na financijske instrumente, ESMA ažurira nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka točke (e) ovog stavka kako bi se trajanje odgode vratilo na prethodnu razinu.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 29. rujna 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog i drugog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

ESMA preispituje regulatorne tehničke standarde iz prvog i drugog podstavka zajedno sa stručnom skupinom dionika osnovanom na temelju članka 22.b stavka 2. i mijenja ih kako bi se uzele u obzir sve bitne promjene u prilagodbi odgode cijene i obujma na temelju prvog podstavka točke (e) i drugog podstavka ovog stavka.”;

11. u članku 12. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Tržišni operateri i investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja dužna su informacije objavljene u skladu s člancima 3., 4. i 6. do 11.a objaviti pri čemu se podaci o transparentnosti prije trgovanja i podaci o transparentnosti poslije trgovanja objavljuju odvojeno.”;

12. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Obveza objavljivanja podataka prije trgovanja i poslije trgovanja prema razumnim komercijalnim uvjetima

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja, APA-ovi, CTP-i i sistematski internalizatori objavljuju informacije u skladu s člancima 3., 4., od 6. do 11.a, 14., 20., 21., 27.g i 27.h prema razumnim komercijalnim uvjetima, uključujući nepristrane i pravedne ugovorne uvjete.

Ti tržišni operateri i investicijska društva, APA-i, CTP-ovi i sistematski internalizatori osiguravaju nediskriminirajući pristup takvim informacijama. Politike podataka tih tržišnih operatera i investicijskih društava, APA-ova, CTP-ova i sistematskih internalizatora objavljuju se bez naknade na način koji je jednostavan za pristup i razumijevanje.

2. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja, APA-i i sistematski internalizatori besplatno objavljuju informacije iz stavka 1. 15 minuta nakon objave u formatu koji je strojno čitljiv i upotrebljiv za sve korisnike, uključujući male ulagatelje.

3. Razumna komercijalna osnova uključuje visinu naknada i druge ugovorne uvjete. Visina naknada određuje se troškovima izrade i širenja informacija iz stavka 1. te razumnom maržom.

4. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja, APA-i, CTP-ovi i sistematski internalizatori dužni su, na zahtjev, nadležnim tijelima dostaviti informacije o stvarnim troškovima izrade i širenja informacija iz stavka 1., uključujući razumne marže.

5. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila:

- (a) što čini nepristrane i poštene ugovorne uvjete kako je navedeno u stavku 1. prvom podstavku;
- (b) što čini nediskriminirajući pristup informacijama kako je navedeno u stavku 1. drugom podstavku;
- (c) jedinstveni sadržaj, format i terminologiju podatkovne politike koje treba objaviti u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom;
- (d) pristup podacima te sadržaj i oblik informacija koje treba objaviti u skladu sa stavkom 2.;
- (e) elemente koje treba uključiti u izračun troškova i razumne marže kako je navedeno u stavku 3.;
- (f) ujednačeni sadržaj, format i terminologiju informacija koje se dostavljaju nadležnim tijelima u skladu sa stavkom 4.

ESMA svake dvije godine prati i ocjenjuje kretanja troškova podataka te, prema potrebi, ažurira taj nacrt regulatornih tehničkih standarda na temelju svoje ocjene.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 29. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog i drugog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

13. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovaj članak te članci 15., 16. i 17. primjenjuju se na sistematske internalizatore kad trguju količinama do praga koji je određen regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju stavka 7. točke (b) ovog članka, uključujući i sam prag.

3. Minimalna veličina ponude sistematskih internalizatora određuje se u regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju stavka 7. točke (c). Svaka ponuda za određenu dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja obuhvaća obvezujuću ponudu za kupnju ili prodaju za veličinu koja može iznositi do praga iz stavka 2., uključujući i sam prag. Cijena odražava prevladavajuće tržišne uvjete za tu dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument.”;

(b) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Kako bi se osiguralo učinkovito vrednovanje dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata i povećala mogućnost da investicijska društva postignu najbolje uvjete za svoje klijente, ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila:

- (a) aranžmane za objavu obvezujuće ponude kako je navedeno u stavku 1.;
- (b) utvrđenje praga iz stavka 2., kojim se uzimaju u obzir međunarodna najbolja praksa, konkurentnost društava iz Unije, značaj tržišnog učinka i učinkovitost formiranja cijena, a koji ne smije biti ispod dvostruke standardne veličine tržišta;
- (c) utvrđenje minimalne veličine ponude kako je navedeno u stavku 3. a koje ne prelaze 90 % praga iz stavka 2. i koje nisu ispod uobičajene veličine tržišta;
- (d) utvrđenje toga odražavaju li cijene prevladavajuće tržišne uvjete kako je navedeno u stavku 3.; te
- (e) uobičajenu veličinu tržišta kako je navedeno u stavku 4.

ESMA dostavlja Komisiji nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 29. ožujka 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

14. članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Sistematski internalizatori uspostavljaju i provode transparentna i nediskriminirajuća pravila i objektivne kriterije za učinkovito izvršavanje naloga. Oni moraju imati aranžmane za ispravno vođenje njihovog tehničkog poslovanja, uključujući uspostavljanje djelotvornih sigurnosnih aranžmana za suočavanje s eventualnim poremećajima u sustavu.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. ESMA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi se odredio sadržaj i oblik obavijesti iz stavka 1. drugog podstavka.

ESMA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 29. ožujka 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

15. članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.

Obveze nadležnih tijela

Nadležna tijela provjeravaju ispunjavaju li sistematski internalizatori uvjete za izvršenje naloga utvrđene u članku 15. stavku 1. i uvjete za poboljšanje cijena utvrđene u članku 15. stavku 2.”;

16. članak 17.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 17.a

Pomaci cijene

1. Ponude sistematskih internalizatora, poboljšanja cijena tih ponuda i cijene izvršenja moraju biti usklađeni s pomacima cijene utvrđenima u skladu s člankom 49. Direktive 2014/65/EU.

2. Zahtjevi utvrđeni u članku 15. stavku 2. ove Uredbe i članku 49. Direktive 2014/65/EU ne sprječavaju sistematske internalizatore da upare naloge po srednjoj vrijednosti unutar aktualnih cijena ponuda za kupnju i prodaju.”;

17. članci 18. i 19. brišu se;

18. članak 20. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Svaka pojedinačna transakcija objavljuje se jednom preko jednog APA-e.”;

(b) u stavku 3. prvom podstavku točka (c) briše se;

19. članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Objave investicijskih društava poslije trgovanja u pogledu obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica i izvedenica”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Investicijska društva koja za vlastiti račun ili za račun klijenata sklapaju transakcije obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama kojima se trguje na mjestu trgovanja ili OTC izvedenicama kako je navedeno u članku 8.a stavku 2. objavljuju volumen i cijenu tih transakcija, kao i vrijeme kada su sklopljene. Informacije se objavljuju preko APA-e.”;

(c) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. i rokovi u kojima se one objavljuju moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u skladu s člankom 10., uključujući regulatorne tehničke standarde donesene na temelju članka 11. stavka 4. točaka (a) i (b) i članka 11.a stavka 3. točaka (a) i (b).

4. U pogledu obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda i emisijskih jedinica kojima se trguje na mjestu trgovanja, investicijska društva mogu odgoditi objavljivanje cijene ili volumena pod istim uvjetima kako je utvrđeno u članku 11.

4.a U pogledu OTC izvedenica kako je navedeno u članku 8.a stavku 2., investicijska društva mogu odgoditi objavu cijene ili volumena pod istim uvjetima kako je utvrđeno u članku 11.a.”;

(d) u stavku 5. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda na način kojim omogućuje objavu informacija u skladu s člankom 27.g kako bi odredila sljedeće:”;

ii. točka (c) briše se;

20. umeće se sljedeći članak:

„Članak 21.a

Imenovani subjekti za objavljivanje

1. Nadležna tijela investicijskim društvima na zahtjev tih investicijskih društava odobravaju status imenovanog subjekta za objavljivanje za određene razrede financijskih instrumenata. Nadležno tijelo takve zahtjeve dostavlja ESMA-i.

2. Ako je samo jedna strana u transakciji imenovani subjekt za objavljivanje na temelju stavka 1. ovog članka, ta je strana odgovorna za objavljivanje transakcija preko APA-e u skladu s člankom 20. stavkom 1. ili člankom 21. stavkom 1.

3. Ako nijedna od strana u transakciji nije imenovani subjekt za objavljivanje ili ako su obje strane u transakciji imenovani subjekti za objavljivanje na temelju stavka 1. ovog članka, samo subjekt koji prodaje dotični financijski instrument objavljuje transakciju preko APA-e u skladu s člankom 20. stavkom 1. ili s člankom 21. stavkom 1.

4. ESMA najkasnije 29. rujna 2024. uspostavlja i redovito ažurira registar svih imenovanih subjekata za objavljivanje, navodeći njihov identitet i razrede financijskih instrumenata za koje su imenovani kao subjekti za objavljivanje. ESMA taj registar objavljuje na svojim internetskim stranicama.”;

21. u članku 22. stavku 1., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Kako bi se proveli izračuni radi utvrđivanja zahtjeva za transparentnost prije trgovanja i poslije trgovanja i mehanizama obveze trgovanja iz članaka od 3. do 11.a, članaka od 14. do 21. i članka 32., koji su primjenjivi na financijske instrumente te radi izrade izvješća Komisiji u skladu s člankom 4. stavkom 4., člankom 7. stavkom 1., člankom 9. stavkom 2., člankom 11. stavkom 3. i člankom 11.a stavkom 1., ESMA i nadležna tijela mogu zahtijevati informacije od:”;

22. umeću se sljedeći članci:

„Članak 22.a

Prijenos podataka CTP-u

1. Mjesta trgovanja i APA-i (doprinositelji podataka) u pogledu dionica, fondova čijim se udjelima trguje na burzi i obveznica kojima se trguje na mjestu trgovanja te OTC izvedenica kako je navedeno u članku 8.a stavku 2. prenose podatkovnom centru CTP-a, onoliko blizu stvarnom vremenu koliko dopuštaju tehničke mogućnosti, regulatorne podatke i podatke koji se zahtijevaju na temelju članka 3. stavka 1., ne dovodeći u pitanje članak 4., te na temelju članka 6. stavka 1., članka 10. stavka 1. i članka 20. i 21. te, ako su regulatorni tehnički standardi doneseni na temelju članka 22.b stavka 3. točke (d), u skladu sa zahtjevima koji su u njima navedeni. Ti se podaci prenose u usklađenom formatu, protokolom za prijenos visoke kvalitete.

2. Investicijsko društvo koje upravlja rastućim tržištem MSP-ova ili tržišni operater čiji godišnji volumen trgovanja dionicama predstavlja 1 % ili manje godišnjeg volumena trgovanja dionicama u Uniji nisu obvezni prenositi svoje podatke CTP-u ako:

(a) investicijsko društvo ili tržišni operater nije dio grupe koja se sastoji ili je usko povezana s investicijskim društvom ili tržišnim operaterom čiji godišnji volumen trgovanja dionicama predstavlja više od 1 % godišnjeg volumena trgovanja dionicama u Uniji; ili

(b) uređeno tržište ili rastuće tržište MSP-ova kojim upravlja to investicijsko društvo ili taj tržišni operater čini više od 85 % prosječnog godišnjeg volumena trgovanja dionicama koje su prvotno uvrštene za trgovanje na tom uređenom tržištu ili rastućem tržištu MSP-ova.

3. Neovisno o stavku 2., investicijsko društvo koje upravlja rastućim tržištem MSP-ova ili tržišni operater koji ispunjava uvjete utvrđene u tom stavku može odlučiti prenijeti podatke CTP-u u skladu sa stavkom 1., pod uvjetom da o tome obavijesti ESMA-u i CTP. Takvo investicijsko društvo ili tržišni operater počinje prenositi podatke CTP-u u roku od 30 radnih dana od datuma obavijesti ESMA-i.

4. ESMA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i ažurira popis investicijskih društava koja upravljaju rastućim tržištima MSP-ova i tržišnih operatera koji ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2., navodeći koji su od njih odlučili primijeniti stavak 3.

5. Svaki CTP odabire, među vrstama protokola za prijenos koje doprinositelji podataka nude drugim korisnicima, koji će se protokol prijenosa upotrebljavati za izravan prijenos podataka iz stavka 1. podatkovnom centru CTP-a.

6. Doprinositelji podataka ne primaju naknadu za prijenos podataka iz stavka 1. ovog članka ili protokola prijenosa iz stavka 5. ovog članka, osim prihoda primljenih u skladu s člankom 27.h stavcima 5., 6. i 7.

7. Doprinositelji podataka primjenjuju, prema potrebi, odgode utvrđene u člancima 7., 11. i 11.a, članku 20. stavku 2. i članku 21. stavku 4. na podatke koji se prenose CTP-u.
8. Ako CTP smatra da je kvaliteta podataka nedostatna, o tome obavješćuje nadležno tijelo doprinositelja podataka. Nadležno tijelo poduzima potrebne mjere u skladu s člankom 38.g ove Uredbe i člancima 69. i 70. Direktive 2014/65/EU.

Članak 22.b

Kvaliteta podataka

1. Podaci koji se prenose CTP-u na temelju članka 22.a stavka 1. i podaci koje CTP širi na temelju članka 27.h stavka 1. točke (d) moraju biti u skladu s regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju članka 4. stavka 6. točke (a), članka 7. stavka 2. točke (a), članka 11. stavka 4. točke (a) i članka 11.a stavka 3. točke (a), osim ako je drugačije predviđeno u regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju stavka 3. točaka (b) i (d) ovog članka.

2. Komisija do 29. lipnja 2024. osniva stručnu skupinu dionika radi pružanja savjeta o kvaliteti i sadržaju podataka i kvaliteti protokola za prijenos iz članka 22.a stavka 1. Stručna skupina dionika i ESMA blisko surađuju. Stručna skupina dionika objavljuje svoje savjete.

Stručnu skupinu dionika čine članovi koji imaju dovoljno širok raspon stručnosti, vještina, znanja i iskustva za pružanje odgovarajućih savjeta.

Članovi stručne skupine dionika odabiru se slijedom otvorenog i transparentnog postupka odabira. Pri odabiru članova stručne skupine dionika Komisija osigurava da oni odražavaju raznolikost sudionika na tržištu diljem Unije.

Stručna skupina dionika bira predsjednika među svojim članovima na mandat od dvije godine. Europski parlament može pozvati predsjednika stručne skupine dionika da pred njim da izjavu i odgovori na sva pitanja koja postavljaju zastupnici u Europskom parlamentu kad god se to zatraži.

3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila kvalitetu protokola prijena, mjere za rješavanje problema pogrešnih standarda izvješćivanja o trgovanju i provedbenih standarda u vezi s kvalitetom podataka, uključujući dogovore o suradnji između doprinositelja podataka i CTP-a te, prema potrebi, kvalitetu i sadržaj podataka za upravljanje konsolidiranim podacima.

U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda posebno se određuje sljedeće:

- (a) minimalni zahtjevi za kvalitetu protokola prijena iz članka 22.a stavka 1.;
- (b) prezentacija temeljnih tržišnih podataka koje će širiti CTP u skladu s prevladavajućim standardima i praksama u sektoru;
- (c) što čini prijenos podataka „onoliko blizu stvarnom vremenu koliko to dopuštaju tehničke mogućnosti“.
- (d) prema potrebi, podatke koje je potrebno prenijeti CTP-u da bude operativan, uzimajući u obzir savjet stručne skupine dionika osnovane na temelju stavka 2., uključujući sadržaj i format tih podataka, u skladu s prevladavajućim standardima i praksom u sektoru.

Za potrebe prvog podstavka ovog stavka ESMA uzima u obzir savjete stručne skupine dionika osnovane na temelju stavka 2. ovog članka, međunarodna kretanja i standarde dogovorene na razini Unije ili na međunarodnoj razini. ESMA osigurava da se u nacrtu regulatornih tehničkih standarda uzimaju u obzir zahtjevi u pogledu transparentnosti utvrđeni u člancima 3., 6., 8., 8.a, 8.b, 10., 11., 11.a, 14., 20., 21. i 27.g.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 29. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 22.c

Usklađivanje satova poslovanja

1. Mjesta trgovanja i njihovi članovi, sudionici ili korisnici, sistematski internalizatori, imenovani subjekti za objavljivanje, APA-e i CTP-i usklađuju satove poslovanja koje koriste za bilježenje datuma i vremena svakog događaja o kojem se izvješćuje.

2. ESMA u skladu s međunarodnim standardima izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila razine točnosti do koje se satovi poslovanja trebaju uskladiti.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 29. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

23. u članku 23. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Investicijsko društvo osigurava da se transakcije dionicama koje imaju međunarodni identifikacijski broj vrijednosnog papira (ISIN) izdan u Europskom gospodarskom prostoru (EGP) i kojima se trguje na mjestu trgovanja koje ono izvršava odvijaju na uređenom tržištu, MTP-u, putem sistematskog internalizatora ili na mjestu trgovanja u trećoj zemlji koje je ocijenjeno jednakovrijednim u skladu s člankom 25. stavkom 4. točkom (a) Direktive 2014/65/EU, ovisno o slučaju, osim u sljedećim slučajevima:

- (a) tim se dionicama trguje na mjestu trgovanja u trećoj zemlji u lokalnoj valuti ili u valuti koja nije valuta EGP-a; ili
- (b) te se transakcije provode između kvalificiranih nalogodavatelja, između profesionalnih nalogodavatelja ili između kvalificiranih i profesionalnih nalogodavatelja i ne doprinose procesu utvrđivanja cijena.”;

24. članak 25. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Operater mjesta trgovanja najmanje pet godina drži na raspolaganju nadležnom tijelu relevantne podatke o svim nalogima u okviru poslovanja s financijskim instrumentima koji se objavljuju putem njegovih sustava u strojno čitljivom formatu na zajedničkom predlošku. Evidencije sadržavaju relevantne podatke koji predstavljaju značajke naloga, uključujući one koje povezuju nalog s izvršenim transakcijama koje proizlaze iz tog naloga i o čijim se pojedinostima izvješćuje u skladu s člankom 26. stavcima 1. i 3. ESMA olakšava i koordinira pristup informacijama za nadležna tijela u skladu s odredbama ovog stavka.”;

(b) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila pojedinosti i format relevantnih podataka o nalogu koji se trebaju čuvati u skladu sa stavkom 2. ovog članka, a koji nisu navedeni u članku 26.”;

25. članak 26. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi i treći podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Nadležna tijela, u skladu s člankom 85. Direktive 2014/65/EU, utvrđuju potrebne aranžmane kako bi osigurala da te podatke prime i sljedeća nadležna tijela:

- (a) nadležno tijelo najrelevantnijeg tržišta u smislu likvidnosti za te financijske instrumente;

- (b) nadležna tijela odgovorna za nadzor investicijskih društava koja prenose naloge;
- (c) nadležna tijela odgovorna za nadzor podružnica koje su sudjelovale u transakciji; i
- (d) nadležna tijela odgovorna za nadzor korištenih mjesta trgovanja.

Nadležno tijelo iz prvog podstavka bez nepotrebne odgode stavlja na raspolaganje ESMA-i sve informacije o kojima se izvješćuje u skladu s ovim člankom.”;

- (b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Obveza utvrđena u stavku 1. odnosi se na:

- (a) financijske instrumente koji su uvršteni za trgovanje ili se njima trguje na mjestu trgovanja ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje, bez obzira na to provode li se takve transakcije na mjestu trgovanja, uz iznimku transakcija OTC izvedenicama, osim onih iz članka 8.a stavka 2., na koje se obveza primjenjuje samo kada se provode na mjestu trgovanja;
- (b) financijske instrumente čiji je temelj financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja, bez obzira na to provode li se takve transakcije na mjestu trgovanja;
- (c) financijske instrumente čiji je temelj indeks ili košarica sastavljena od financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja, bez obzira na to provode li se takve transakcije na mjestu trgovanja;
- (d) OTC izvedenice kako je navedeno u članku 8.a stavku 2., bez obzira na to provode li se takve transakcije na mjestu trgovanja.

3. Izvješća posebno sadržavaju informacije o nazivima i brojevima kupljenih i prodanih financijskih instrumenata, količini, datumima i vremenima izvršenja, datumima stupanja na snagu, cijenama transakcija, identifikacijsku oznaku strana za čiji je račun investicijsko društvo izvršilo tu transakciju, identifikacijsku oznaku osoba i računalnih algoritama u investicijskom društvu koji su odgovorni za odluku o ulaganju i izvršenje transakcije, oznaku za identificiranje subjekta koji podliježe obvezi izvješćivanja i načine identifikacije dotičnog investicijskog društva. Izvješća o transakciji obavljenoj na mjestu trgovanja uključuju identifikacijsku oznaku transakcije koju mjesto trgovanja generira i širi članovima koji kupuju i prodaju na tom mjestu trgovanja.

Izvješća o transakcijama koje nisu provedene na mjestu trgovanja sadržavaju identifikacijsku oznaku vrsta transakcija u skladu s regulatornim tehničkim standardima donesenim na temelju članka 20. stavka 3. točke (a) i članka 21. stavka 5. točke (a) ove Uredbe. U izvješćima o robnim izvedenicama navodi se smanjuju li transakcije rizik na objektivno mjerljiv način u skladu s člankom 57. Direktive 2014/65/EU.”;

- (c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Operater mjesta trgovanja dostavlja informacije o transakcijama s financijskim instrumentima kojima se trguje na njegovoj platformi koje putem njegova sustava izvršava bilo koji član, sudionik ili korisnik koji ne podliježe ovoj Uredbi u skladu sa stavicima 1. i 3.”;

- (d) u stavku 8. prije prvog podstavka umeće se sljedeći podstavak:

„Investicijsko društvo izvješćuje nadležno tijelo matične države članice investicijskog društva o transakcijama koje su u cijelosti ili djelomično izvršene preko njegove podružnice. Podružnica društva iz treće zemlje dostavlja svoja izvješća o transakcijama nadležnom tijelu koje je izdalo odobrenje za rad toj podružnici. Ako je društvo iz treće zemlje osnovalo podružnice u više od jedne države članice, te podružnice utvrđuju nadležno tijelo koje prima sva izvješća o transakcijama.”;

(e) stavak 9. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

— točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) referentnih podataka kupljenih ili prodanih financijskih instrumenata, količinu, datume i vremena izvršenja, datume stupanja na snagu, cijenu transakcija, informacije i pojedinosti o identitetu klijenta, oznaku identiteta stranaka u čije je ime investicijsko društvo izvršilo tu transakciju, oznaku identiteta osoba i računalnih algoritama unutar investicijskog društva koji su odgovorni za odluku o ulaganju i izvršenje transakcije, oznaku identiteta subjekta koji podliježe obvezi izvješćivanja, načine utvrđivanja dotičnog investicijskog društva, načine na koje je transakcija izvršena, potrebna polja za podatke za provođenje i analiziranje izvješća o transakciji u skladu sa stavkom 3.“;

— točka (d) briše se;

— točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) relevantne kategorije indeksa o kojima se treba izvješćivati u skladu sa stavkom 2. točkom (c)“;

— dodaju se sljedeće točke:

„(j) uvjeta za povezivanje određenih transakcija i načina utvrđivanja zbirnih naloga koji rezultiraju izvršenjem transakcije; i

(k) datuma do kojeg treba izvijestiti o transakcijama.“;

ii. drugi i treći podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„ESMA pri izradi tog nacrtu regulatornih tehničkih standarda uzima u obzir međunarodna kretanja i standarde dogovorene na razini Unije ili na međunarodnoj razini te usklađenost tog nacrtu regulatornih tehničkih standarda sa zahtjevima za izvješćivanje utvrđenima u uredbama (EU) br. 648/2012 i (EU) 2015/2365.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 29. rujna 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.“;

(f) dodaje se sljedeći stavak:

„11. ESMA do 29. ožujka 2028. Komisiji podnosi izvješće u kojem ocjenjuje izvedivost veće integracije u izvješćivanju o transakcijama i racionalizacije protoka podataka u skladu s ovim člankom s ciljem:

(a) smanjenja dvostrukih ili nedosljednih zahtjeva za dostavljanje podataka o transakcijama, a posebno dvostrukih ili nedosljednih zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi i uredbama (EU) br. 648/2012 i (EU) 2015/2365 i u drugim relevantnim pravnim aktima Unije;

(b) poboljšanja standardizacije podataka te učinkovite razmjene i uporabe podataka o kojima bilo koje relevantno tijelo na razini Unije ili nacionalnoj razini izvješćuje u skladu s bilo kojim okvirom Unije za izvješćivanje.

ESMA pri pripremi izvješća prema potrebi blisko surađuje s drugim tijelima Europskog sustava financijskog nadzora i s Europskom središnjom bankom.“;

26. članak 27. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„S obzirom na financijske instrumente koji su uvršteni za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja ili ako je izdavatelj odobrio trgovanje izdanim instrumentom ili ako je podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje, mjesta trgovanja dostavljaju ESMA-i identifikacijske referentne podatke za potrebe izvješćivanja o transakcijama na temelju članka 26. i zahtjeva u pogledu transparentnosti na temelju članaka 3., 6., 8., 8.a, 8.b, 10., 14., 20. i 21.

Kad je riječ o OTC izvedenicama, utvrđivanje referentnih podataka temelji se na globalno dogovorenoj jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci proizvoda i svim drugim relevantnim identifikacijskim referentnim podacima.

U pogledu OTC izvedenica koje nisu obuhvaćene prvim podstavkom ovog stavka, a koje su obuhvaćene područjem primjene članka 26. stavka 2., svaki imenovani subjekt za objavljivanje dostavlja ESMA-i identifikacijske referentne podatke.”;

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku dodaje se sljedeća točka:

„(c) datuma do kojeg treba dostaviti referentne podatke.”;

ii. iza prvog podstavka umeće se sljedeći podstavak:

„ESMA pri izradi tog nacrtu regulatornih tehničkih standarda uzima u obzir međunarodna kretanja i standarde dogovorene na razini Unije ili na međunarodnoj razini te usklađenost tog nacrtu regulatornih tehničkih standarda sa zahtjevima za izvješćivanje iz uredbi (EU) br. 648/2012 i (EU) 2015/2365.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Komisija do 29. lipnja 2024. donosi delegirane akte u skladu s člankom 50. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem identifikacijskih referentnih podataka koji će se upotrebljavati u pogledu OTC izvedenica za potrebe zahtjeva u pogledu transparentnosti utvrđenih u članku 8.a stavku 2. te člancima 10. i 21.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 50. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem identifikacijskih referentnih podataka koji će se upotrebljavati u pogledu OTC izvedenica za potrebe članka 26.”;

27. članak 27.d mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Postupci za izdavanje i odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad za ovlaštene mehanizme izvješćivanja i APA-e”;

(b) stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. APA ili ovlaštenu mehanizam izvješćivanja podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja u kojem dostavlja sve informacije koje su ESMA-i ili, kada je to relevantno, nacionalnom nadležnom tijelu potrebne da potvrdi da je APA ili ovlaštenu mehanizam izvješćivanja u vrijeme izdavanja prvobitnog odobrenja za rad uspostavio sve potrebne aranžmane kako bi ispunio svoje obveze u skladu s ovom glavom, uključujući poslovni plan u kojemu se, među ostalim, navode predviđene vrste usluga i organizacijska struktura.

2. ESMA ili, kada je to relevantno, nacionalno nadležno tijelo, ocjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 20 radnih dana od njegova primitka.

Ako zahtjev nije potpun, ESMA ili, kada je to relevantno, nacionalno nadležno tijelo, utvrđuje rok do kojeg APA ili ovlaštenu mehanizam izvješćivanja mora dostaviti dodatne informacije.

Nakon što ocijeni da je zahtjev potpun, ESMA ili, prema potrebi, nacionalno nadležno tijelo o tome obavješćuje APA-u ili ovlaštenu mehanizam izvješćivanja.

3. ESMA ili, prema potrebi, nacionalno nadležno tijelo, u roku od šest mjeseci od primitka potpunog zahtjeva ocjenjuje usklađenost postupanja APA-e ili ovlaštenog mehanizma izvješćivanja s ovom glavom. ESMA ili nadležno tijelo donosi obrazloženu odluku o izdavanju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad te u roku od pet radnih dana od donošenja obavješćuje APA-u ili ovlaštenu mehanizam izvješćivanja koji je podnio zahtjev.”;

(c) u stavku 4. prvom podstavku točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) informacije koje treba uključiti u obavijesti iz članka 27.f stavka 2. u pogledu APA-ova i ovlaštenih mehanizama izvješćivanja.”;

(d) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„ESMA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju standardni obrasci, predlošci i postupci za dostavu informacija u skladu sa stavkom 1. ovog članka i informacija koje treba uključiti u obavijesti iz članka 27.f stavka 2. u pogledu APA-ova i ovlaštenih mehanizama izvješćivanja.”;

28. umeću se sljedeći članci:

„Članak 27.da

Postupak odabira jedinstvenog CTP-a za svaku kategoriju imovine

1. ESMA za svaku od sljedećih kategorija imovine organizira zaseban postupak odabira za imenovanje jedinstvenog CTP-a na razdoblje od pet godina:

- (a) obveznice;
- (b) dionice i fondovi čijim se udjelima trguje na burzi; i
- (c) OTC izvedenice ili relevantne podrazrede OTC izvedenica.

ESMA pokreće prvi postupak odabira u skladu s prvim podstavkom točkom (a) do 29. prosinca 2024.

ESMA pokreće prvi postupak odabira u skladu s prvim podstavkom točkom (b) u roku od šest mjeseci od pokretanja postupka odabira u skladu s prvim podstavkom točkom (a).

ESMA pokreće prvi postupak odabira u skladu s prvim podstavkom točkom (c) ovog stavka u roku od tri mjeseca od datuma početka primjene delegiranog akta iz članka 27. stavka 5., a najranije šest mjeseci od pokretanja postupka odabira utvrđenog u prvom podstavku točki (b) ovog stavka.

ESMA pokreće naknadne postupke odabira u skladu s prvim podstavkom kako bi pravodobno omogućila nastavak pružanja konsolidiranih podataka bez prekida.

2. Za svaku kategoriju imovine iz stavka 1. ESMA odabire podnositelja zahtjeva koji se smatra odgovarajućim za upravljanje konsolidiranim podacima na temelju sljedećih kriterija:

- (a) tehnička sposobnost podnositelja zahtjeva da osigura otporne konsolidirane podatke u cijeloj Uniji;
- (b) sposobnost podnositelja zahtjeva da ispuni organizacijske zahtjeve utvrđene u članku 27.h;
- (c) mogućnost podnositelja zahtjeva da prima, konsolidira i širi, prema potrebi:
 - i. za dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi, podatke prije trgovanja i poslije trgovanja;
 - ii. za obveznice, podatke nakon trgovanja;
 - iii. za OTC izvedenice, podatke nakon trgovanja;
- (d) primjerenost upravljačke strukture podnositelja zahtjeva;

- (e) brzina kojom podnositelj zahtjeva može širiti temeljne tržišne podatke i regulatorne podatke;
- (f) primjerenost metoda i aranžmana kojima podnositelj zahtjeva osigurava kvalitetu podataka;
- (g) ukupni izdaci koji su podnositelju zahtjeva potrebni za uspostavu konsolidiranih podataka i troškovi kontinuiranog upravljanja konsolidiranim podacima;
- (h) visina naknada koje podnositelj zahtjeva namjerava naplaćivati različitim vrstama korisnika konsolidiranih podataka, jednostavnost njegovih modela naknada i licenciranja te usklađenost s člankom 13.;
- (i) za konsolidirane podatke za obveznice, postojanje aranžmana za preraspodjelu prihoda u skladu s člankom 27.h stavkom 5.;
- (j) upotreba modernih tehnologija sučelja od strane podnositelja zahtjeva za širenje temeljnih tržišnih podataka i regulatornih podataka i za povezivost;
- (k) primjerenost aranžmana koje je podnositelj zahtjeva uspostavio radi držanja evidencije u skladu s člankom 27. ha stavkom 3.;
- (l) sposobnost podnositelja zahtjeva da osigura otpornost i kontinuitet poslovanja te aranžmane koje podnositelj zahtjeva namjerava uspostaviti kako bi ublažio i riješio problem prekida rada i kibernetičkog rizika;
- (m) aranžmane koji podnositelj zahtjeva namjerava uspostaviti kako bi smanjio potrošnju energije koja proizlazi iz prikupljanja, obrade i pohrane podataka;
- (n) ako zahtjev podnose zajednički podnositelji zahtjeva, potreba, u smislu tehničkih i logističkih kapaciteta, da svaki od podnositelja zahtjeva zajednički podnese zahtjev.

3. Podnositelj zahtjeva dostavlja sve potrebne informacije koje su ESMA-i potrebne kako bi mogla potvrditi da je podnositelj zahtjeva u vrijeme podnošenja zahtjeva uspostavio sve potrebne aranžmane kako bi ispunio kriterije utvrđene u stavku 2. ovog članka i ispunio organizacijske zahtjeve utvrđene u članku 27.h.

4. U roku od šest mjeseci od pokretanja svakog postupka odabira iz stavka 1. ESMA donosi obrazloženu odluku o odabiru podnositelja zahtjeva koji je prikladan za upravljanje konsolidiranim podacima i poziva ga da bez nepotrebne odgode podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad.

5. Ako nijedan podnositelj zahtjeva nije odabran u skladu s ovim člankom ili odobren u skladu s člankom 27.db, ESMA pokreće novi postupak odabira u roku od šest mjeseci od završetka neuspješnog postupka odabira ili izdavanja odobrenja.

Članak 27.db

Postupci za izdavanje odobrenja za rad ili odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad CTP-ima

1. Podnositelj zahtjeva za odobrenje iz članka 27.da stavka 4. dostavlja sve informacije koje su ESMA-i potrebne kako bi mogla potvrditi da je podnositelj zahtjeva u vrijeme podnošenja zahtjeva uspostavio sve potrebne aranžmane za ispunjavanje kriterija utvrđenih u članku 27.da stavku 2.

2. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva za odobrenje u roku od 20 radnih dana od primitka zahtjeva.

Ako zahtjev za odobrenje nije potpun, ESMA određuje rok do kojeg podnositelj zahtjeva mora pružiti dodatne informacije.

Nakon što ocijeni da je zahtjev za odobrenje potpun, ESMA o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva.

3. U roku od tri mjeseca od primitka potpunog zahtjeva za odobrenje ESMA ocjenjuje usklađenost podnositelja zahtjeva s ovom glavom. ESMA donosi obrazloženu odluku o izdavanju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad te u roku od pet radnih dana od datuma donošenja takve obrazložene odluke o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva. U odluci o izdavanju odobrenja navode se uvjeti poslovanja podnositelja zahtjeva.

4. Nakon izdavanja odobrenja u skladu sa stavkom 3. ESMA može podnositelju zahtjeva koji je dobio odobrenje za rad kao CTP odobriti prijelazno razdoblje za uspostavu potrebnih operativnih i tehničkih aranžmana.

5. CTP mora u svakom trenutku ispunjavati organizacijske zahtjeve utvrđene u članku 27.h i uvjete utvrđene u obrazloženoj odluci o izdavanju odobrenja za rad CTP-u iz stavka 3. ovog članka.

CTP koji više ne može ispunjavati te zahtjeve i uvjete o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje ESMA-u.

6. Oduzimanje odobrenja za rad iz članka 27.e stupa na snagu tek od trenutka kad je odabran i odobren novi CTP za predmetnu kategoriju imovine u skladu s člancima 27.da i 27.db.

7. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:

(a) informacije koje se trebaju dostaviti u skladu sa stavkom 1.;

(b) informacije koje treba uključiti u obavijesti iz članka 27.f stavka 2. u pogledu CTP-ova.

ESMA dostavlja Komisiji nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 29. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

8. ESMA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju standardni obrasci, predlošci i postupci za obavješćivanje koje treba dostaviti u skladu sa stavkom 1. ovog članka i informacije koje treba uključiti u obavijesti iz članka 27.f stavka 2. u pogledu CTP-ova.

ESMA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 29. prosinca 2024.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

29. u članku 27.e dodaje se sljedeći stavak:

„3. Pružatelj usluga dostave podataka kojem se treba oduzeti odobrenje za rad osigurava urednu zamjenu, uključujući prijenos podataka na druge pružatelje usluga dostave podataka, pružanje dužne obavijesti svojim klijentima i preusmjeravanje tokova izvješćivanja na druge pružatelje usluga dostave podataka prije oduzimanja odobrenja za rad.”;

30. u članku 27.f, stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. ESMA ili, kada je to relevantno, nacionalno nadležno tijelo odbija ili oduzima odobrenje za rad ako nisu uvjereni da osoba ili osobe koje će stvarno voditi poslovanje pružatelja usluga dostave podataka imaju dovoljno dobar ugled ili ako postoje objektivni i očiti razlozi za pretpostavku da predložene izmjene u upravljačkom tijelu pružatelja usluga dostave podataka predstavljaju prijetnju njegovom dobrom i razboritom upravljanju i primjerenom uzimanju u obzir interesa njegovih klijenata i integritetu tržišta.”;

31. članak 27.g mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeći stavci:

„4.a APA ima objektivne, nediskriminirajuće i javno objavljene zahtjeve za pristup svojim uslugama za društva koja podliježu zahtjevima u pogledu transparentnosti utvrđenima u članku 20. stavku 1. i članku 21. stavku 1.

APA javno objavljuje cijene i naknade povezane s uslugama dostave podataka koje se pružaju na temelju ove Uredbe. On posebno objavljuje cijene i naknade za svaku pruženu uslugu, uključujući diskonte i rabate i uvjete pod kojima se ostvaruju. On izvještajnim subjektima omogućava zaseban pristup pojedinačnim uslugama.

4.b APA drži evidenciju koja se odnosi na njegovo poslovanje na raspolaganju relevantnom nadležnom tijelu ili ESMA-i najmanje pet godina.”;

(b) stavak 7. briše se;

32. članak 27.h zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 27.h

Organizacijski zahtjevi za CTP-ove

1. CTP u skladu s uvjetima za odobrenje iz članka 27.db:

- (a) prikuplja sve podatke koje prenose doprinositelji podataka u vezi s kategorijom imovine za koju ima odobrenje za rad;
- (b) prikuplja naknade od korisnika te istodobno malim ulagateljima, akademskoj zajednici, organizacijama civilnog društva i nadležnim tijelima omogućuje besplatan pristup konsolidiranim podacima;
- (c) u slučaju konsolidiranih podataka za dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi, preraspodjeljuje dio svojih prihoda u skladu sa stavkom 6.;
- (d) širi osnovne tržišne i regulatorne podatke korisnicima u obliku kontinuiranih elektroničkih tokova podataka u realnom vremenu, po nediskriminirajućim uvjetima i onoliko blizu stvarnom vremenu koliko to dopuštaju tehničke mogućnosti;
- (e) osigurava da su osnovni tržišni i regulatorni podaci lako dostupni, strojno čitljivi i upotrebljivi svim korisnicima, među ostalim malim ulagateljima;
- (f) ima uspostavljene sustave koji djelotvorno provjeravaju jesu li podaci koje prenose doprinositelji podataka potpuni, utvrđuju očite pogreške te mogu tražiti ponovno dostavljanje podataka;
- (g) ako CTP kontrolira skupina gospodarskih subjekata, ima uspostavljen sustav usklađenosti kako bi se osiguralo da upravljanje konsolidiranim podacima ne dovede do narušavanja tržišnog natjecanja.

Za potrebe prvog podstavka točke (d), CTP za dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi ne objavljuje identifikacijsku oznaku tržišta pri širenju u javnost najbolje europske prodajne i kupovne ponude onoliko blizu stvarnom vremenu koliko to dopuštaju tehničke mogućnosti.

2. CTP donosi, na svojim internetskim stranicama objavljuje i redovito ažurira standarde usluge koji obuhvaćaju sve sljedeće elemente:

- (a) popis doprinositelja podataka od kojih se primaju podaci;
- (b) načini i brzina dostave osnovnih tržišnih i regulatornih podataka korisnicima;
- (c) mjere poduzete kako bi se osigurao operativni kontinuitet pružanja osnovnih tržišnih i regulatornih podataka.

3. CTP uspostavlja pouzdane sigurnosne aranžmane kojima se jamči sigurnost načina prijenosa podataka između doprinositelja podataka i CTP-a te između CTP-a i korisnika te kojima se rizik od oštećenja podataka i neovlaštenog pristupa svodi na najmanju moguću mjeru. CTP održava odgovarajuće resurse i posjeduje sustave za podupiranje poslovanja kako bi neprekidno pružao i održavao svoje usluge.

4. Za svaku kategoriju imovine iz članka 27. stavka 1. CTP objavljuje popis financijskih instrumenata koji su obuhvaćeni konsolidiranim podacima, navodeći njihove identifikacijske referentne podatke.

CTP osigurava besplatan pristup svom popisu i osigurava njegovo redovito preispitivanje i ažuriranje kako bi ponudio sveobuhvatan pregled svih financijskih instrumenata obuhvaćenih konsolidiranim podacima.

5. CTP za financijske instrumente osim dionica i fondova čijim se udjelima trguje na burzi može doprinositeljima podataka preraspodijeliti dio prihoda ostvarenih sustavom konsolidiranih podataka.

6. CTP za dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi preraspodjeljuje dio prihoda ostvarenog konsolidiranim podacima, kako je navedeno u obrazloženoj odluci iz članka 27.db stavka 3., doprinositeljima podataka koji ispunjavaju jedan ili više sljedećih kriterija (sustav preraspodjele prihoda):

- (a) doprinositelj podataka je uređeno tržište ili rastuće tržište MSP-ova čiji godišnji volumen trgovanja dionicama predstavlja 1 % ili manje godišnjeg volumena trgovanja dionicama u Uniji (malo mjesto trgovanja);
- (b) doprinositelj podataka je mjesto trgovanja koje je osiguralo početno uvrštenje dionica ili fondova čijim se udjelima trguje na burzi za trgovanje 27. ožujka 2019. ili nakon toga;
- (c) podatke prenosi mjesto trgovanja i odnose se na transakcije dionicama i fondovima čijim se udjelima trguje na burzi koje su zaključene u sustavu trgovanja kojim se osigurava transparentnost prije trgovanja, ako te transakcije nisu proizašle iz naloga koji su podlijegali izuzeću od obveze transparentnosti prije trgovanja na temelju članka 4. stavka 1. točke (c).

7. Za potrebe sustava preraspodjele prihoda CTP uzima u obzir sljedeći volumen trgovanja (relevantni volumen trgovanja):

- (a) za potrebe stavka 6. točke (a), ukupni godišnji volumen trgovanja koji generira to mjesto trgovanja;
- (b) za potrebe stavka 6. točke (b):
 - i. u slučaju malih mjesta trgovanja, njihov ukupni godišnji volumen trgovanja;
 - ii. u slučaju mjesta trgovanja koja nisu mala mjesta trgovanja, volumen trgovanja koji se odnosi na dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi iz te točke;
- (c) za potrebe stavka 6. točke (c), volumen koji se odnosi na dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi iz te točke.

CTP određuje iznos prihoda koji se preraspodjeljuje doprinositeljima podataka u okviru sustava preraspodjele prihoda množenjem relevantnog volumena trgovanja s ponderom dodijeljenim svakom kriteriju utvrđenom u stavku 6., kako je navedeno u regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju stavka 8.

Ako mjesta trgovanja ispunjavaju više od jednog kriterija utvrđenog u stavku 6., iznosi koji proizlaze iz izračuna iz drugog podstavka ovog stavka dodaju se kumulativno.

8. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi:

- (a) odredila ponder dodijeljen svakom kriteriju utvrđenom u stavku 6.;
- (b) dodatno odredila metodu izračuna iznosa prihoda koji se preraspodjeljuje doprinositeljima podataka kako je navedeno u stavku 7. drugom podstavku;

(c) odredila kriterije na temelju kojih CTP može, ako dokaže da je doprinositelj podataka ozbiljno i opetovano kršio zahtjeve u pogledu podataka kako je navedeno u člancima 22.a, 22.b i 22.c, privremeno obustaviti sudjelovanje tog doprinositelja podataka u sustavu preraspodjele prihoda te odredila uvjete pod kojima će CTP:

- i. nastaviti s preraspodjelom prihoda; i
- ii. ako nije došlo do povrede tih zahtjeva, tom doprinositelju podataka dostaviti zadržane prihode uvećane za kamate.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) ovog stavka, kriterij utvrđen u stavku 6. točki (a) ima veći ponder od kriterija utvrđenog u točki (b) tog stavka, a kriterij utvrđen u točki (b) tog stavka ima veći ponder od kriterija utvrđenog u točki (c) tog stavka.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 29. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

33. umeće se sljedeći članak:

„Članak 27.ha

Obveze izvješćivanja za CTP-ove

1. CTP svake godine na svojim internetskim stranicama objavljuje statističke podatke o uspješnosti i izvješća o incidentima koji se odnose na kvalitetu podataka i sustave podataka. Ti statistički podaci o uspješnosti i izvješća o incidentima javno su dostupni besplatno.

2. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila sadržaj, vremenski okvir, format i terminologiju obveze izvješćivanja utvrđene u stavku 1.

ESMA dostavlja Komisiji nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 29. rujna 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

3. CTP drži evidenciju koja se odnosi na njegovo poslovanje na raspolaganju relevantnom nadležnom tijelu ili ESMA-i najmanje pet godina.”;

34. u članku 27.i dodaju se sljedeći stavci:

„4.a Ovlašteni mehanizam izvješćivanja ima objektivne, nediskriminirajuće i javno objavljene zahtjeve za pristup svojim uslugama za društva koja podliježu obvezi izvješćivanja utvrđenoj u članku 26.

Ovlašteni mehanizam izvješćivanja objavljuje cijene i naknade povezane s uslugama dostave podataka koje se pružaju na temelju ove Uredbe. On posebno objavljuje cijene i naknade za svaku pruženu uslugu, uključujući diskonte i rabate i uvjete pod kojima se ostvaruju. On izvještajnim subjektima omogućava zaseban pristup pojedinačnim uslugama. Cijene i naknade koje naplaćuje ARM povezane su s troškovima.

4b. Ovlašteni mehanizam izvješćivanja drži evidenciju koja se odnosi na njegovo poslovanje na raspolaganju relevantnom nadležnom tijelu ili ESMA-i najmanje pet godina.”;

35. članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1., uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Financijske druge ugovorne strane i nefinancijske druge ugovorne strane koje podliježu obvezi poravnanja na temelju glave II. Uredbe (EU) br. 648/2012 zaključuju transakcije s takvim drugim financijskim drugim ugovornim stranama ili takvim nefinancijskim drugim ugovornim stranama povezanim s izvedenicama koje se odnose na razred izvedenica koje podliježu obvezi trgovanja u skladu s člankom 32. i popisane su u registru iz članka 34. samo na:”;

(b) u stavku 2. prvi podstavak briše se;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Transakcije izvedenicama koje su izuzete od obveze poravnanja ili ne podliježu obvezi poravnanja na temelju glave II. Uredbe (EU) br. 648/2012 ne podliježu obvezi trgovanja.”;

(d) u stavku 4. trećem podstavku točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) mjesta trgovanja imaju jasna i transparentna pravila tako da je tim izvedenicama moguće trgovati na korektan, uredan i učinkovit način te da su slobodno prenosive;”;

36. članak 31. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Usluge smanjenja rizika nakon trgovanja”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zahtjevi u pogledu transparentnosti utvrđeni u člancima 8.a, 10. i 21. ove Uredbe, obveza trgovanja utvrđena u članku 28. ove Uredbe i obveza izvršavanja naloga po uvjetima koji su najpovoljniji za klijenta utvrđena u članku 27. Direktive 2014/65/EU ne primjenjuju se na transakcije OTC izvedenicama koje su oblikovane i uspostavljene kao rezultat usluga smanjenja rizika nakon trgovanja.”;

(c) stavak 2. briše se;

(d) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Investicijska društva i tržišni operateri koji su pružatelji usluga smanjenja rizika nakon trgovanja drže potpunu i točnu evidenciju transakcija iz stavka 1. ovog članka, koje nisu prethodno evidentirane ili prijavljene u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012. Ta investicijska društva i tržišni operateri odmah stavljaju tu evidenciju na raspolaganje relevantnom nadležnom tijelu ili ESMA-i na zahtjev.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 50. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem:

(a) usluga smanjenja rizika nakon trgovanja za potrebe stavka 1.;

(b) transakcija koje se trebaju evidentirati u skladu sa stavkom 3.”;

37. članak 32. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) razredom izvedenice u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ovog članka ili odgovarajućom podskupinom toga razreda mora se trgovati na barem jednom mjestu trgovanja kako je navedeno u članku 28. stavku 1.; i”;

(b) u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„ESMA na vlastitu inicijativu, u skladu s kriterijima utvrđenim u stavku 2., nakon provođenja javnog savjetovanja utvrđuje razrede izvedenica ili pojedinih ugovora o izvedenicama koji bi trebali podliježati obvezi trgovanja na mjestima iz članka 28. stavka 1. ove Uredbe, no za koje niti jedna središnja druga ugovorna strana nije dobila odobrenje na temelju članka 14. ili članka 15. Uredbe (EU) br. 648/2012, te ih dostavlja Komisiji.”;

(c) umeću se sljedeći stavci:

„4.a Ako ESMA smatra da je suspenzija obveze poravnanja kako je navedeno u članku 6.a Uredbe (EU) br. 648/2012 bitna promjena kriterija utvrđenih kako bi obveza trgovanja počela proizvoditi učinke, kako se navodi u stavku 5. ovog članka, ESMA može od Komisije zahtijevati da suspendira obvezu trgovanja utvrđenu u članku 28. stavku 1. ove Uredbe za iste razrede OTC izvedenica koje podliježu zahtjevu za suspenziju obveze poravnanja.

4.b ESMA može zatražiti da Komisija suspendira obvezu trgovanja utvrđenu u članku 28. stavku 1. za određene razrede OTC izvedenica ili za određenu vrstu druge ugovorne strane ako je takva suspenzija potrebna kako bi se izbjegli ili uklonili štetni učinci na likvidnost ili ozbiljna prijetnja financijskoj stabilnosti i osiguralo uredno funkcioniranje financijskih tržišta u Uniji i ako je ta suspenzija razmjerna tim ciljevima.

4.c Zahtjevi iz stavaka 4.a i 4.b ne objavljuju se.

4.d Nakon što primi zahtjeve iz stavaka 4.a i 4.b, Komisija bez nepotrebne odgode i na temelju ESMA-inih obrazloženja i dokaza poduzima jedno od sljedećeg:

(a) provedbenim aktom suspendira obvezu trgovanja za razrede OTC izvedenica ili za vrste drugih ugovornih strana;

(b) odbija zatraženu suspenziju.

Za potrebe točke (b) prvog podstavka Komisija obavješćuje ESMA-u o razlozima zbog kojih je odbila zatraženu suspenziju. Komisija odmah obavješćuje Europski parlament i Vijeće o tom odbijanju te im prosljeđuje obrazloženje koje je dano ESMA-i. Informacije dostavljene Europskom parlamentu i Vijeću u vezi s odbijanjem i razlozi za odbijanje ne objavljuju se.

Suspenzija iz prvog podstavka točke (a) vrijedi tijekom početnog razdoblja od najviše tri mjeseca od datuma objave provedbenog akta iz te točke.

Ako se razlozi za suspenziju iz prvog podstavka točke (a) i dalje primjenjuju, Komisija može provedbenim aktom produljiti tu suspenziju za daljnja razdoblja od najviše tri mjeseca, pri čemu ukupno razdoblje suspenzije ne traje dulje od 12 mjeseci.

Provedbeni akti iz prvog podstavka točke (a) i četvrtog podstavka ovog stavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51.”;

38. umeće se sljedeći članak:

„Članak 32.a

Samostalna suspenzija obveze trgovanja

1. Na zahtjev nadležnog tijela države članice Komisija može provedbenim aktom suspendirati obvezu trgovanja utvrđenu u članku 28. (obveza trgovanja izvedenicama) u odnosu na određene financijske druge ugovorne strane, prema potrebi nakon savjetovanja s ESMA-om. Nadležno tijelo navodi zašto smatra da su ispunjeni uvjeti za suspenziju. Nadležno tijelo osobito dokazuje da financijska druga ugovorna strana u njegovoj jurisdikciji:

(a) redovito djeluje kao održavatelj tržišta za OTC izvedenicu koja podliježe obvezi trgovanja izvedenicama i redovito prima zahtjeve za ponudu za izvedenice koje podliježu obvezi trgovanja za izvedenice od druge ugovorne strane izvan EGP-a koja nema aktivno članstvo na mjestu trgovanja u EGP-u koje nudi trgovanje OTC izvedenicom koja podliježe obvezi trgovanja za izvedenice; ili

- (b) redovito djeluje kao održavatelj tržišta za zamjenu za kreditni rizik koja podliježe obvezi trgovanja za izvedenice i:
- i. namjerava u svoje ime trgovati zamjenama za kreditni rizik koje podliježu obvezi trgovanja za izvedenice na mjestu trgovanja koje je otvoreno samo drugim ugovornim stranama koje su članovi sustava poravnanja središnje druge ugovorne strane kako su definirani u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 („mjesto trgovanja među trgovcima”);
 - ii. namjerava u svoje ime trgovati zamjenama za kreditni rizik koje podliježu obvezi trgovanja za izvedenice s drugom ugovornom stranom koja djeluje kao održavatelj tržišta i koja nema aktivno članstvo na mjestu trgovanja među trgovcima iz EGP-a koje nudi trgovanje OTC izvedenicama koje podliježu obvezi trgovanja za izvedenice; i
 - iii. provodi poravnanje zamjena za kreditni rizik kod središnje druge ugovorne strane koja ima odobrenje za rad ili je priznata na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012.

Provedbeni akti iz prvog podstavka ovog stavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51.

2. Kad ocjenjuje treba li suspendirati obvezu trgovanja izvedenicama u skladu sa stavkom 1., Komisija razmatra hoće li ju suspendirati samo za određena tržišta, te uzima u obzir bi li takva suspenzija obveze trgovanja izvedenicama imala štetan učinak na obvezu poravnanja na temelju glave II. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Komisija se također obraća drugim nadležnim tijelima drugih država članica kako bi ocijenila jesu li financijske druge ugovorne strane u državama članicama, osim onih koje podnose zahtjev na temelju stavka 1. („država članica koja podnosi zahtjev”), u sličnoj situaciji kao u državi članici koja podnosi zahtjev.

Nadležno tijelo države članice koja nije država članica koja podnosi zahtjev može, nakon donošenja provedbenog akta iz stavka 1., zatražiti da se u provedbeni akt dodaju financijske druge ugovorne strane koje su u situaciji sličnoj onoj u državi članici koja podnosi zahtjev. Nadležno tijelo države članice koja podnosi taj zahtjev dokazuje zašto smatra da su uvjeti za suspenziju ispunjeni.

3. Ako je obveza trgovanja izvedenicama suspendirana na temelju stavka 1. ili stavka 2. u odnosu na financijsku drugu ugovornu stranu, obveza trgovanja izvedenicama ne primjenjuje se u odnosu na njezinu drugu ugovornu stranu, kako je navedeno u stavku 1. točki (a) ili stavku 1. točki (b) podtočki ii.

4. Provedbenom aktu iz stavka 1. prilažu se dokazi koje je dostavilo nadležno tijelo koje traži suspenziju.

5. Provedbeni akt iz stavka 1. dostavlja se ESMA-i i objavljuje u registru iz članka 34.

6. Komisija redovito preispituje postoje li i dalje razlozi za suspenziju obveze trgovanja izvedenicama.”;

39. članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvom podstavku uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje članak 7. Uredbe (EU) br. 648/2012, središnja druga ugovorna strana prihvaća poravnanje financijskih instrumenata na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi, uključujući u pogledu zahtjeva za instrumente osiguranja i naknade vezane uz pristup, neovisno o mjestu trgovanja na kojem se transakcija izvršava.

Zahtjev iz prvog podstavka ne primjenjuje se na izvedenice kojima se trguje na burzi.

Središnja druga ugovorna strana posebno osigurava da mjesto trgovanja ima pravo na nediskriminirajuće postupanje s ugovorima kojima se trguje na tom mjestu trgovanja u smislu:”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Središnja druga ugovorna strana dostavlja pisani odgovor mjestu trgovanja u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva iz stavka 2., u kojem se ili dopušta pristup, pod uvjetom da je relevantno nadležno tijelo odobrilo pristup na temelju stavka 4., ili uskraćuje pristup. Središnja druga ugovorna strana može uskratiti pristup pod uvjetima utvrđenima u stavku 6. točki (a). Ako središnja druga ugovorna strana uskratiti pristup, u svojem odgovoru mora detaljno obrazložiti svoju odluku i u pisanom obliku o njoj obavijestiti nadležno tijelo. Ako mjesto trgovanja ima poslovni nastan u državi članici koja nije država članica središnje druge ugovorne strane, središnja druga ugovorna strana taj pisani odgovor prosljeđuje i nadležnom tijelu mjesta trgovanja. Središnja druga ugovorna strana omogućuje pristup u roku od tri mjeseca nakon davanja pozitivnog odgovora na zahtjev za pristup.”;

(c) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležno tijelo središnje druge ugovorne strane ili ono mjesta trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani odobrava pristup mjestu trgovanja ako takav pristup ne ugrožava nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta, osobito zbog fragmentacije likvidnosti, ili ne utječe štetno na sistemski rizik.”;

ii. drugi i treći stavak brišu se;

40. članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje članak 8. Uredbe (EU) br. 648/2012, mjesto trgovanja na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi na zahtjev daje na raspolaganje izvore podataka o trgovanju kojima raspolaže, među ostalim o naknadama za pristup, bilo kojoj središnjoj drugoj ugovornoj strani s odobrenjem za rad ili priznatoj na temelju te uredbe, koja želi poravnati transakcije financijskim instrumentima koje su izvršene na tom mjestu trgovanja. Taj se zahtjev ne primjenjuje na:

(a) ugovore o izvedenicama koji već podliježu obvezama pristupa iz članka 8. Uredbe (EU) br. 648/2012;

(b) izvedenice kojima se trguje na burzi.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Mjesto trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva iz stavka 2. dostavlja pisani odgovor kojim dopušta pristup, pod uvjetom da je relevantno nadležno tijelo odobrilo pristup u skladu sa stavkom 4., ili odgovor kojim ga uskraćuje. Mjesto trgovanja može uskratiti pristup jedino pod uvjetima navedenima u stavku 6. točki (a). Ako mjesto trgovanja uskratiti pristup, mora u pisanom odgovoru detaljno obrazložiti svoju odluku i dostaviti taj pisani odgovor nadležnom tijelu. Ako središnja druga ugovorna strana ima poslovni nastan u državi članici koja nije država članica mjesta trgovanja, mjesto trgovanja dostavlja taj pisani odgovor i nadležnom tijelu središnje druge ugovorne strane. Mjesto trgovanja omogućuje pristup u roku od tri mjeseca nakon davanja pozitivnog odgovora na zahtjev za pristup.”;

(c) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležno tijelo mjesta trgovanja ili ono središnje druge ugovorne strane središnjoj drugoj ugovornoj strani odobrava pristup mjestu trgovanja ako takav pristup ne ugrožava nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta, osobito zbog fragmentacije likvidnosti i ako je mjesto trgovanja uspostavilo odgovarajuće aranžmane za sprečavanje takve fragmentacije ili ne utječe štetno na sistemski rizik.”;

ii. drugi i treći podstavak brišu se;

(d) stavak 5. briše se;

(e) u stavku 6. prvom podstavku točka (d) briše se;

41. u članku 38. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Mjesto trgovanja s poslovnim nastanom u trećoj zemlji može zatražiti pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani s poslovnim nastanom u Uniji jedino ako je Komisija donijela odluku u skladu s člankom 28. stavkom 4. u vezi s tom trećom zemljom.

Središnja druga ugovorna strana s poslovnim nastanom u trećoj zemlji može zatražiti pristup mjestu trgovanja u Uniji podložno priznavanju te središnje druge ugovorne strane na temelju članka 25. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja s poslovnim nastanom u trećim zemljama dopušteno je iskoristiti prava pristupa iz članaka 35. i 36. samo u pogledu financijskih instrumenata obuhvaćenih tim člancima i pod uvjetom da je Komisija donijela odluku u skladu sa stavkom 3. ovog članka kojom se utvrđuje da se smatra da je pravni i nadzorni okvir treće zemlje učinkovit istovrijedan sustav kojim se središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja koji su odobrenje za rad dobili u skladu sa stranim propisima odobrava pristup središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja s poslovnim nastanom u toj trećoj zemlji.”;

42. u članku 38.g stavku 1. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Ako utvrdi da osoba navedena u članku 38.b stavku 1. točki (a) nije ispunila bilo koji od zahtjeva utvrđenih u člancima od 20. do 22.c ili u glavi IV.a, ESMA poduzima jednu ili više sljedećih mjera.”;

43. u članku 38.h stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako ESMA u skladu s člankom 38.k stavkom 5. utvrdi da osoba navedena u članku 38.b stavku 1. točki (a) namjerno ili nemarom nije ispunila bilo koji od zahtjeva utvrđenih u člancima od 22. do 22.c ili u glavi IV.a, donosi odluku kojom izriče novčanu kaznu u skladu sa stavkom 2. ovog članka.”;

44. umeće se sljedeći članak:

„Članak 39.a

Zabrana primanja plaćanja za tokove naloga

1. Investicijska društva koja djeluju za račun malih ulagatelja, kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 11. Direktive 2014/65/EU, ili profesionalnih ulagatelja kako je navedeno u odjeljku II. Priloga II. toj direktivi, od tih klijenata ne primaju nikakvu naknadu, proviziju ili nenovčanu korist od treće strane za izvršenje naloga na određenom mjestu izvršenja ili za prosljeđivanje naloga tih klijenata bilo kojoj trećoj strani radi njihova izvršenja na određenom mjestu izvršenja (plaćanja za tokove naloga’).

Prvi podstavak ne primjenjuje se na rabate ili popuste na transakcijske naknade mjesta izvršenja, ako je to dopušteno prema odobroj i javnoj tarifnoj strukturi mjesta trgovanja u Uniji ili mjesta trgovanja u trećoj zemlji i ako oni koriste isključivo klijentu. Takvi popusti ili rabati ne dovode do novčane koristi za investicijsko društvo.

2. Država članica u kojoj su prije 28. ožujka 2024. investicijska društva koja djeluju za račun klijenata imala poslovni nastan i primala naknadu, proviziju ili nenovčanu korist od bilo koje treće strane za izvršavanje naloga tih klijenata na određenom mjestu izvršenja ili za prosljeđivanje naloga tih klijenata bilo kojoj trećoj strani radi njihova izvršenja na određenom mjestu izvršenja, može investicijska društva pod njihovom nadležnošću izuzeti od zabrane utvrđene u stavku 1. do 30. lipnja 2026. ako ta investicijska društva pružaju investicijske usluge klijentima koji imaju prebivalište ili poslovni nastan u toj državi članici.

Kako bi primijenila izuzeće iz prvog podstavka, država članica koja ispunjava uvjet utvrđen u prvom podstavku o tome obavješćuje ESMA-u do 29. rujna 2024. ESMA vodi popis država članica koje koriste to izuzeće. Popis se objavljuje i redovito ažurira.”;

45. članak 50. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 1. stavka 9., članka 2. stavaka 2. i 3., članka 5. stavka 10., članka 8.a stavka 4., članka 17. stavka 3., članka 27. stavaka 4. i 5., članka 31. stavka 4., članka 38.k stavka 10., članka 38.n stavka 3., članka 40. stavka 8., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 45. stavka 10. i članka 52. stavaka 10., 14.b i 15. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od 2. srpnja 2014.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 1. stavka 9., članka 2. stavaka 2. i 3., članka 5. stavka 10., članka 8.a stavka 4., članka 17. stavka 3., članka 27. stavaka 4. i 5., članka 31. stavka 4., članka 38.k stavka 10., članka 38.n stavka 3., članka 40. stavka 8., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 45. stavka 10. i članka 52. stavaka 10., 14.b i 15. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. „Delegirani akt donesen na temelju članka 1. stavka 9., članka 2. stavaka 2. i 3., članka 5. stavka 10., članka 8.a stavka 4., članka 17. stavka 3., članka 27. stavaka 4. i 5., članka 31. stavka 4., članka 38.k stavka 10., članka 38.n stavka 3., članka 40. stavka 8., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 45. stavka 10. ili članka 52. stavka 10., 14.b ili 15. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produžuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

46. članak 52. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 11., 12. i 13. brišu se;

(b) stavak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„14. ESMA do 30. lipnja 2026. u bliskoj suradnji sa stručnom skupinom dionika osnovanom na temelju članka 22.b stavka 2. ocjenjuje tržišnu potražnju za konsolidiranim podacima za dionice i fondove čijim se udjelima trguje na burzi, učinak tih konsolidiranih podataka na funkcioniranje, privlačnost i međunarodnu konkurentnost tržišta i društava iz Unije te je li sustav konsolidiranih podataka ispunio svoj cilj smanjenja asimetrije informacija među sudionicima na tržištu i povećanja privlačnosti Unije za ulaganje. ESMA izvješćuje Komisiju o primjerenosti dodavanja dodatnih značajki konsolidiranim podacima, kao što je distribucija identifikacijske oznake tržišta za podatke prije trgovanja. Na temelju tog izvješća Komisija, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću.

14.a Tri godine nakon prvog odobrenja konsolidiranih podataka, Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om i stručnom skupinom dionika osnovanom na temelju članka 22.b stavka 2., podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o sljedećem:

(a) kategoriji imovine obuhvaćene konsolidiranim podacima;

(b) pravodobnosti i kvaliteti podataka prenesenih CTP-u;

(c) pravodobnosti distribucije i kvaliteti temeljnih tržišnih podataka i regulatornih podataka;

(d) ulozi osnovnih tržišnih i regulatornih podataka u smanjenju razlike između cijene u trenutku odluke o kupnji ili prodaji i izvršne cijene;

(e) broju pretplatnika na konsolidirane tržišne podatke po kategoriji imovine;

(f) učinku osnovnih tržišnih i regulatornih podataka na ispravljanje asimetričnosti informacija među različitim sudionicima na tržištu kapitala;

- (g) primjerenosti protokola za prijenos koji se upotrebljavaju za prijenos podataka CTP-u;
- (h) primjerenosti i funkcioniranju sustava preraspodjele prihoda, posebno u pogledu doprinositelja podataka koji su mala mjesta trgovanja;
- (i) učincima osnovnih tržišnih i regulatornih podataka na ulaganja u MSP-ove.

14.b Komisija do 29. ožujka 2025., u bliskoj suradnji s ESMA-om, ocjenjuje mogućnost proširenja zahtjeva iz članka 26. ove Uredbe na UAIF-e, kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU, i društva za upravljanje, kako su definirana u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ, koji pružaju investicijske usluge i aktivnosti i koji izvršavaju transakcije s financijskim instrumentima. Komisija tom ocjenom posebno obuhvaća analizu troškova i koristi te evaluaciju područja primjene takvog proširenja.

Na temelju te ocjene i uzimajući u obzir ciljeve unije tržišta kapitala, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 50. radi izmjene ove Uredbe proširenjem zahtjeva iz članka 26. u skladu s prvim podstavkom ovog stavka.

14.c ESMA do 29. ožujka 2028. Komisiji podnosi izvješće u kojem ocjenjuje primjerenost ograničenja volumena utvrđenog u članku 5. stavku 1. i potrebu za njezinim uklanjanjem ili proširenjem na druge sustave trgovanja ili mjesta izvršenja koji svoje cijene određuju na temelju referentne cijene, uzimajući u obzir najbolje međunarodne prakse, konkurentnost financijskih tržišta Unije i učinke tog ograničenja volumena na korektno i uredno trgovanje na tržištima te na učinkovitost formiranja cijena.”;

(c) stavak 15. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 50. radi dopune ove Uredbe određivanjem mjera kako bi:”;

ii. točke od (a) do (d) brišu se;

iii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) osigurala da se osnovni tržišni i regulatorni podaci pružaju na razumnoj komercijalnoj osnovi i da zadovoljavaju potrebe korisnika tih podataka u cijeloj Uniji;”;

iv. točka (f) briše se;

v. točke (g) i (h) zamjenjuju se sljedećim:

„(g) odredila mehanizme koji se primjenjuju ako CTP više ne ispunjava kriterije za odabir;

(h) odredila mehanizme na temelju kojih CTP može nastaviti upravljati konsolidiranim podacima pod uvjetom da nijedan novi subjekt nije dobio odobrenje za rad u okviru postupka odabira.”;

47. članak 54. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. briše se;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odredbe delegiranih akata donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 kako se primjenjivala prije 28. ožujka 2024. nastavljaju se primjenjivati do datuma početka primjene delegiranih akata donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 kako se primjenjuje od tog datuma.”.

*Članak 2.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 28. veljače 2024.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
M. MICHEL